

Kokouskutsu ja esityslista: Kouvolan Kaupunginvaltuusto 23.03.2026**Aika** 23.03.2026 klo 17:00 -**Paikka** Kaupunginvaltuuston istuntosali**Asialista**

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
1		Kaupunginvaltuuston kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
2		Kaupunginvaltuuston kokouksen pöytäkirjan tarkastajat	7
3		Kaupunginvaltuuston kokouksen läsnäolo- ja puheoikeudet	8
4	1 - 14	Varhaiskasvatuksen palveluverkon 2025–2035 hyväksyminen	9
5	15 - 17	Kouvolan maankäytön rakennemallin 2050 hyväksyminen	36
6	18	Kansainvälistyvä Kouvola -ohjelman raportti vuodesta 2025	49
7		Vastaus valtuustoaloitteeseen koulutuspiilotin rakentamisesta Kouvolaan	53
8		Vastaus valtuustoaloitteeseen lukion opiskelijoiden kannettavan tietokoneen lunastamismahdollisuudesta opintojen päättyessä	62

***Valtuustoaloitteet pyydetään toimittamaan myös sähköisesti
kirjaamo@kouvola.fi***

Ville Kaunisto
puheenjohtaja

Tämä esityslista on julkaistu Kouvolan kaupungin verkkosivuilla
19.3.2026

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Jäsenet	Kaunisto Ville	puheenjohtaja
	Werning Paula	1. varapuheenjohtaja
	Pakkanen Markku	2. varapuheenjohtaja
	Bamberg Ukko	3. varapuheenjohtaja
	Aalto-Riihiaho Emmi	valtuutettu
	Ahola Nita	valtuutettu
	Aikio Jenni	valtuutettu
	Byman Mika	valtuutettu
	Carpelan Christa	valtuutettu
	Eklund Karolina	valtuutettu
	Frimodig Jouni	valtuutettu
	Haaja Pekka	valtuutettu
	Haimi Leeni-Elina	valtuutettu
	Henttonen Katariina	valtuutettu
	Hovi Henna	valtuutettu
	Huuhilo Manu	valtuutettu
	Häkkinen Inka	valtuutettu
	Jaanu Mikko	valtuutettu
	Jacksen Sanna	valtuutettu
	Karell Suvi	valtuutettu
	Karvonen Tapio	valtuutettu
	Kekki Kirsi	valtuutettu
	Ketonen Elina	valtuutettu
	Kivinen Siru	valtuutettu
	Koivisto Anna	valtuutettu
	Laakso Sheikki	valtuutettu

Laine Raimo	valtuutettu
Lakka Marjo	valtuutettu
Larikka Jari	valtuutettu
Lavonen Esko	valtuutettu
Lehmusmetsä Timo	valtuutettu
Lehtomäki Maija	valtuutettu
Leppänen Jouko	valtuutettu
Liljander Petri	valtuutettu
Lind Reeta	valtuutettu
Lonka Mirja	valtuutettu
Melkko Sari	valtuutettu
Niemelä Esa	valtuutettu
Nulpponen Minttu	valtuutettu
Nyberg Jukka	valtuutettu
Patjas Janne	valtuutettu
Raunio Milla	valtuutettu
Relander Camilla	valtuutettu
Sarpola Ilkka	valtuutettu
Sihvola Harri	valtuutettu
Sippula Päivi	valtuutettu
Sirkiä Sanna	valtuutettu
Talvala Taina	valtuutettu
Torikka Riitta	valtuutettu
Tuukkanen Minna	valtuutettu
Uljas Laila	valtuutettu
Vainikka Toni	valtuutettu
Varjola Liisa	valtuutettu
Vesala Katriina	valtuutettu
Villikka Anni	valtuutettu

	Villikka Tomi	valtuutettu
	Wall Janne	valtuutettu
	Witting Miia	valtuutettu
	Ylä-Outinen Mia	valtuutettu
	Nimi	Tehtävä
Muut	Sinishash Nio	nuorisovaltuuston edustaja
	Peltola Sisu	nuorisovaltuuston edustaja
	Toikka Marita	asiantuntija, kaupunginjohtaja
	Rahkonen-Rannikko Saara	sihteeri, hallintojohtaja
	Amnell-Holzhäuser Elina	asiantuntija, kaupunginjuristi
	Forsell Tuukka	asiantuntija, apulaiskaupunginjohtaja
	Niemi Veikko	asiantuntija, sivistysjohtaja
	Tylli Hannu	asiantuntija, tekninen johtaja
	Karhu Päivi	asiantuntija, henkilöstöjohtaja
	Kunnas Hellevi	asiantuntija, talousjohtaja
	Pykälistö Heli	asiantuntija, hallintoasiantuntija
	Mikkola-Lehtinen Arja	asiantuntija, hallintosihteeri
	Kirvesniemi Tiina	asiantuntija, varhaiskasvatuspäällikkö
	Arponen Jani	asiantuntija, johtava yleiskaavoittaja

Spies Kaisa

asiantuntija,
kansainvälisen työn
koordinaattori

1

Kaupunginvaltuuston kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**Kaupunginvaltuusto 23.03.2026**

Kuntalain 103 §:n mukaisesti valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Hallintosäännön 96 §:n mukaan valtuuston kokous on aloitettava nimenhuudolla toteamalla läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköisesti tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut. Kun nimenhuuto on toimitettu, on puheenjohtajan todettava, että valtuusto on päätösvaltainen ja laillisesti kokoon kutsuttu.

Valtuuston kokouskutsusta ja laillisuudesta on määrätty hallintosäännön 89 §:ssä ja kuntalain 94 ja 108 §:ssä. Kokouskutsu, joka sisältää ajan, paikan ja käsiteltävät asiat, on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti.

Tämän kokouksen esityslista on julkaistu kaupungin verkkosivuilla 19.3.2026.

Kaupunginvaltuuston päätös:

2

Kaupunginvaltuuston kokouksen pöytäkirjan tarkastajat

Kaupunginvaltuusto 23.03.2026

Hallintosäännön 110 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla toisin päättä.

Tällä kertaa pöytäkirjan tarkastajiksi vuorossa ovat Henna Hovi ja Suvi Karell.

Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisesti.

Kaupunginvaltuuston päätös:

3**Kaupunginvaltuuston kokouksen läsnäolo- ja puheoikeudet****Kaupunginvaltuusto 23.03.2026**

Hallintosäännön 95 § mukaan kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Toimialajohtajilla, hallintojohtajalla, talousjohtajalla, henkilöstöjohtajalla, kaupunginlakimiehellä ja hallintojohtajan tehtävään osoittamilla hallintosihteereillä sekä edellä mainittujen poissa ollessa heidän sijaisillaan on läsnäolo- ja puheoikeus heille osoitetuilla paikoilla kaupunginvaltuuston kokouksissa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen kaksi edustajaansa, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajilla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksen yhteydessä.

Kaupunginvaltuuston päätös:

4

Varhaiskasvatuksen palveluverkon 2025–2035 hyväksyminen

11092/12.00.00/2025

Kasvatus- ja opetuslautakunta 10.12.2025 § 131

Valmistelija: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Lasten määrä vähenee Kouvolassa voimakkaasti seuraavien vuosien aikana. Varhaiskasvatuspaikkoja on jo tällä hetkellä liikaa suhteessa palvelutarpeeseen. Palveluverkkosuunnitelma määrittelee, missä laajuudessa varhaiskasvatuspalveluja tarjotaan sekä niiden järjestämistavan. Palveluverkkosuunnitelma on yltäason strateginen linjaus, jonka pohjalta voidaan tulevien vuosien aikana lakkauttaa päiväkotia vastaamaan paremmin palvelutarvetta. Tarpeeseen sovitettu palvelutarjonta tuottaa merkittäviä säästöjä tila- ja henkilöstökuluissa.

Valtuustokaudella 2025–2029 suljettavaksi suunniteltuja päiväkotia ovat Upseerin, Mäyränkorven, Viialan, Käpylän, Nurmilinnun, Ekholmintien ja Puistolan päiväkodin. Lisäksi tarkastellaan mahdollisuutta luopua Lehtomäen ja Haanojan sivutoimipisteistä. Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää varhaiskasvatusyksiköiden lakkauttamisesta. Palveluverkon tiivistämistä voidaan nopeuttaa, mikäli lasten määrän kehitys sen sallii tai toisaalta lasten määrän lisääntyessä yksiköiden lakkautuksia voidaan myöhentää.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet ja kuntastrategian mukainen peruste valmistelulle

Kaupungin johtamisjärjestelmässä valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kaupungin päätösvaltaa (hallintosääntö 1 luku §2). Se päättää koko kaupunkia koskevasta varhaiskasvatuksen palveluverkosta. Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kasvatus- ja opetuslautakunta päättää yksittäisten päiväkotien lakkauttamisesta (5 luku § 23). Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi 27.9.2023 § 72 vuosille 2024–2027 talous- ja henkilöstösuunnitelman, jossa linjattiin tulevat sopeutustoimet talouden tasapainottamiseksi. Sopeutustoimet sisälsivät palveluverkkopäätöksiä, joilla linjattiin varhaiskasvatuksessa tarjottavien palvelujen laajuutta ja järjestämistapaa. Lasten määrän vähetessä on tarpeen päivittää tätä suunnitelmaa.

Lasten määrän ennustetaan vähenevän voimakkaasti seuraavien vuosien aikana Kouvolassa. Vuonna 2013 Kouvolassa syntyi 767 lasta ja syntyneiden määrä on vähentynyt lähes lineaarisesti niin, että vuonna 2024 syntyi vain 389 lasta. Vuoden 2025 ennuste on reilut 400 lasta. Myös valtakunnallisten väestöennusteiden perusteella tilanne näyttää heikolta.

Varhaiskasvatuspalvelujen tarvetta on pyritty ennakoimaan syntyneiden lasten määrän perusteella postinumeroalueittain, mutta syntymäsjainti ei kuitenkaan tyhjentävästi ennakoi tulevaa varhaiskasvatuspaikkaa. Alueelliset erot kaupungin sisällä ovat suuria, ja maantieteellisesti laaja kaupunkirakenne haastaa palveluiden järjestämistä. Nykyisessä palvelurakenteessa on osin peruja vanhoista peruskunnista. Jokaiselle on lapsella subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen, mutta perhe hakeutuu haluamaansa palveluun, kuten esimerkiksi perhepäivähoito tai kunnallinen tai yksityinen päiväkotitoi. Varhaiskasvatukseen osallistumisaste on noussut viime vuosina, mutta on oletettavaa, että osallistumisasteen nousu hidastuu tulevina vuosina.

Lasten määrän vähenemisen myötä Kouvolassa on tultu tilanteeseen, jossa varhaiskasvatuspaikkoja on liikaa suhteessa palvelutarpeeseen. FCG:n laskelmien mukaan laskennallisesti vapaita hoitopaikkoja on noin 410. Tällä hetkellä maksetaan ylimääräisiä kiinteistöjen ylläpitokustannuksia ja ulkopuolelta vuokrattuja tiloja. Samoin noin kymmenen vuotta sitten leasattu päiväkotibussi on ylimääräinen kulu aikakaudelta, jolloin tiloja ja hoitopaikkoja ei ollut riittävästi, vaan tarvittiin lisätilaa.

Nykyiseen varhaiskasvatuksen palveluverkkoon kuuluu 28 kunnallista päiväkotia, 26 kunnallista perhepäivähoitajaa, 11 (12) yksityistä päiväkotia, 6 yksityistä perhepäivähoitajaa, 2 yksityistä ryhmäperhepäivähoitokotia sekä kunnallinen avoin varhaiskasvatus. Lisäksi varhaiskasvatuksen palveluun kuuluvat kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki. Esiopetuksesta n. 95 % toteutuu varhaiskasvatuksen piirissä. Osa esiopetuksesta toteutetaan ns. metsäesiopetuksena eli toimitaan pääsääntöisesti muualla kuin varhaiskasvatusyksikössä. Vuorohoitoa tarjotaan ympärivuotisesti- ja vuorokautisesti yhdessä varhaiskasvatusyksikössä ja laajennettu aukioloaika on seitsemässä yksikössä. Viime vuosina on toteutettu lukuisia varhaiskasvatusyksikköjen lakkautuksia muun muassa uusien isompien yksikköjen valmistuttua Kuusankoskelle, Haanojalle ja Lehtomäkeen.

Nykyisen palveluverkkoselvityksen taustalla on lasten määrän väheneminen ja liian suuren palveluverkon tiivistäminen. Keväällä 2025 aloitettiin palveluverkkotyöskentely, jonka ohjausryhmässä toimi viranhaltijoiden lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunnan silloiset

puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Työskentelyn lopputuloksena syntyi palveluverkon luonnos, jota ei viety kaupunginvaltuustoon hyväksyttäväksi. Uuden vaalikauden myötä kasvatus- ja opetuslautakunnan kokoonpano vaihtui. Syksyllä 2025 varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnittelua jatkettiin uuden ohjausryhmän johdolla. Ohjausryhmässä olivat viranhaltijoiden ja lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi kaksi lautakunnan jäsentä. Palveluverkkoselvityksen tueksi saatiin FCG:n selvitystyö, jossa tarkasteltiin Kouvola varhaiskasvatuksen kustannusrakennetta, jota vertailtiin myös Kouvola palveluanalyysivertailukuntiin ja Kotkaan. Selvityksen toimeksiantona FCG otti kantaa siihen, ovatko aiemmin luonnostellut toimenpiteet riittäviä sekä volyymien että aikataulutuksen suhteen. Konsulttien näkemyksen mukaan Kouvola kaupungin esittämät toimenpiteet eivät olleet riittäviä laajuudeltaan ja aikataulutukseltaan. Suunniteltuja toimenpiteitä tulee heidän mukaansa aikaistaa 2030-luvulta 2020-luvun loppuvuosille ja toteuttaa lisätoimenpiteitä olemassa olevien hoitopaikkojen vähentämiseksi.

Konsulttiselvityksen pohjalta laadittiin uusi palveluverkkoluonnos, jossa varhaiskasvatussyksikköjen sulkemisia on aikaistettu. Kouvola keskustan alueella konkreettiset palveluverkon tiivistykset toteutuvat, kun Nurmilinnun, Käpylä ja Puistol (ml. Kasarminmäen esiopetusryhmä) päiväkodit lakkaavat (nämä on osin säästöinä otettu huomioon jo Kaunisnurmen päiväkodin hankesuunnitelmassa) ja niiden lapset ja henkilöstön siirtyvät uuteen yksikköön. Lehtomäen, Haanojan ja Mielakan päiväkotien osalta sivutoimipisteet voidaan lakkauttaa heti, kun lapset mahtuvat perusyksiköihin. Jaakonpuiston päiväkotia ei ole Kaunisnurmen päiväkodin valmistumisen jälkeen vuoropäiväkotia, vaan se muuttuu ns. tavallista hoitoaikaa tarjoavaksi yksiköksi. Keskustan ja Jaakonpuiston päiväkotien jatkoa tarkastellaan lapsimäärän perusteella. Kuusankoskelle jäävät jatkossa Naukion, Niskalan päiväkodit ja Voikkaan päiväkodit. Jaalassa Vuokkolan päiväkodin jatkoa tarkastellaan lapsimäärän mukaan ja yhteistyössä perusopetuksen palveluverkon suunnittelun kanssa. Muista yksiköistä luovutaan, kun lasten määrän väheneminen sen sallii. Valkealan alueella uudet Valkealan ja Marja-ahon päiväkodit riittävät vastaamaan alueen varhaiskasvatustarpeeseen ja Utin päiväkodin kohdalla jatkoa tarkastellaan myöhemmin osana perusopetuksen palveluverkkovalmistelua. Pohjois-Valkealan pienten lasten talon tarvetta tarkastellaan lapsimäärän pohjalta v. 2030. Peippolan päiväkotia jatkaa toimintaansa, mutta mahdollisesti samassa rakennuksessa kuin yhtenäiskoulu. Koriolla jatkossa Lehvätien päiväkotia riittää vastaamaan alueen palvelutarpeeseen. Myllykosken ja Inkeröisten päiväkodit riittävät tulevana vuosina vastaamaan alueen palvelutarpeeseen, jolloin

Viialan päiväkoti voidaan lakkauttaa. Sippolan pienten lasten talon tarvetta tarkastellaan 2035.

Tämän valtuustokauden aikana suljettavien päiväkotien osalta ennakko- ja lapsivaikutusten arvioinnit toteutetaan tammikuussa 2026. Myös kuntalaisille ja henkilöstölle järjestetään kuulemistilaisuudet alkuvuodesta 2026.

Valtuustokaudella 2025–2029 suljettavaksi suunniteltuja päiväkoteja ovat Upseerin, Mäyränkorven, Viialan, Käpylän, Nurmilinnun, Ekholmintien ja Puistolan päiväkodin. Lisäksi tarkastellaan mahdollisuutta luopua Lehtomäen ja Haanojan sivutoimipisteistä. Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää varhaiskasvatusyksiköiden lakkauttamisesta. Palveluverkon tiivistämistä voidaan nopeuttaa, mikäli lasten määrän kehitys sen sallii tai toisaalta lasten määrän lisääntyessä yksiköiden lakkautuksia voidaan myöhentää.

Perhepäivähoitajien määrä tulee eläköitymisten myötä vähenemään lähivuosina edelleen. Perhepäivähoidon johtaminen liitetään osaksi varhaiskasvatusyksiköiden johtajien työtä. Perhepäivähoitoon ei aktiivisesti haeta uusia hoitajia.

Avoim varhaiskasvatus toimii osana Kouvolan varhaiskasvatuspalveluja. Servitetään Kuovin perhepuiston tiloista luopumista, avoimen varhaiskasvatuksen toiminta voisi jatkua esimerkiksi varhaiskasvatusyksiköiden tai verkostoyhteistyökumppaneiden tiloissa (esim. HVA). Avoimen varhaiskasvatuksen henkilöstö toimii myös palveluohjaajina. Päiväkotibussista luovutaan heti, kun leasing-sopimus päättyy.

Yksityiset päiväkodit ovat merkittävä osa Kouvolan varhaiskasvatuksen palveluverkkoa, ja jatkossa yksityisen palveluntarjonnan osuus on noin 20 %. Vanhemmille myönnetään heidän niin halutessaan palveluseteli, jolla he voivat hakeutua yksityisen päiväkodin asiakkaaksi. Myös asiakasohjauksella voidaan tarjota palveluseteliä yksityiseen päiväkotiin.

Tulevina vuosina tarkastellaan mahdollisuuksia siirtää esiopetusta koulujen tiloihin, kun oppilaiden määrä vähenee. Tämän yhteydessä suunnitellaan sujuvat siirtymät esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen, jotka voivat toteutua joko koululla tai päiväkodissa. Tällä hetkellä esiopetuksesta toteutuu n. 95 % varhaiskasvatuksessa. Pieni osa varhaiskasvatuksen esiopetuksesta toteutuu koulun tiloissa.

Palveluverkkosuunnittelussa otetaan kantaa siihen, kuinka monta päiväkotia Kouvolassa jatkossa tarvitaan ja missä ne sijaitsevat. Fyysisen toimintaympäristön rinnalla luodaan yhteisen kasvatuksen ja

opetuksen kehittämissuunnitelma, joka linjaa sisällisen kehittämisen suuntia sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa. Kuntalaiskysely varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämisen suuntaviivoista vuosille 2025–2024 toteutettiin 27.10.-12.11.2025. Kyselyyn vastasi 380 kuntalaista, joista 191 oli varhaiskasvatusikäisen lapsen huoltajia ja 51 varhaiskasvatuksen henkilöstöä. Varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisessä tärkeimmiksi asioiksi mainittiin turvallisuus, henkilöstön riittävyys, varhaiskasvatuspaikan sijainti kotiin nähden, kelpoisuusehdot täyttävä, osaava ja motivoitunut henkilöstö sekä pieni ryhmäkoko. Palveluverkon tiivistymiselle voidaan näistä vaikuttaa mm. siihen, että jatkossa päiväkotien sisätilat ja pihat ovat turvallisia ja myös terveellisiä. Henkilöstön riittävyys ja joustava käyttö voidaan paremmin taata isommissa päiväkotiyksiköissä. Palveluverkkosuunnitelma takaa varhaiskasvatuspalveluja myös isompien taajamien ulkopuolelle.

Palveluverkkovalmisteluun liittyviä ennako- ja lapsivaikutusten arviointeja on jo osin tehty ja niitä täydennetään vuoden 2026 alussa ennen valtuuston päätöstä. Samoin kuntais- ja henkilöstökuulemiset toteutetaan tammikuussa ennen 9.2.2026 valtuuston kokousta.

Palveluverkon tiivistymisellä tulee olemaan monenlaisia taloudellisia vaikutuksia. Vuosien 2026–2029 aikana toteutettavien päiväkotien lakkautusten arvioidut kustannusvaikutukset käyttötalouteen ovat noin 2,6 miljoonaa euroa. Vuosien 2030–2025 yksiköiden lakkautuksista saadaan käyttötaloussäästöjä arvioilta 4,4 miljoonaa euroa. Ylimääräisistä rakennuksista luopuminen tuottaa säästöä tila- ja investointikustannuksissa. Kouvola kaupungin investointisuunnitelmassa (sis. peruskorjauskustannukset) kohdistuisi vuoteen 2029 mennessä lakkautettaviksi suunniteltuihin yksiköihin seuraavan 10 vuoden aikana yhteensä noin 5,4 miljoonan euron investointitarpeet. Jos kyseisiin rakennuksiin ei tehdä uusia taseeseen aktivoitavia investointeja ennen yksikön lakkauttamista olisi nykyisillä poistotasolla kyseisten rakennusten tasearvot (mahd. alaskirjaustarpeet) lakkautushetken arvoilla arvioituna yhteensä noin 1,3 miljoonaa euroa. Investointisuunnitelmassa 2030-2035 (sis. peruskorjauskustannukset) kohdistuisi vuosina 2030–2035 lakkautettaviksi suunniteltuihin yksiköihin seuraavan 10 vuoden aikana yhteensä noin 8,7 miljoonan euron investointitarpeet. Tasearvot ja mahdolliset alaskirjaustarpeet lakkautushetken arvoilla 2030–2035 ovat yhteensä noin 0,8 miljoonaa euroa.

Palveluverkkosuunnitelmassa esitetään vanhojen ja huonokuntoisempien päiväkotien lakkauttamista. Palveluverkkoon jäävien uudempien ja isompien varhaiskasvatusyksiköiden hyödyiksi voidaan lukea henkilöstön tehokkaamman käytön mahdollistaminen ja henkilöstön monipuolisen osaamisen hyödyntäminen.

Henkilöstösäästöjä saadaan määräaikaisen henkilöstön vähänemisen kautta reilut 100 htv. Varhaiskasvatuksen eläköitymisennusteen mukaan ei jouduta irtisanomisiin.

Palveluverkkosuunnitelma on **liitteenä**.

FCG:n loppuraportti on **oheismateriaalina**.

Lisätietoja: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi, sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727, veikko.niemi(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää hyväksyä osaltaan varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman liitteen mukaisesti ja esittää sitä edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Jäsenet Jouni Sjöblom ja Harri Sihvola poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Jäsen Nita Ahola, kaupunginhallituksen edustaja Toni Vainikka ja asiantuntija koulutuspalvelupäällikkö Maria Lammi poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Kokous keskeytettiin tämän asian käsittelyn jälkeen tauon pitämistä varten klo 18.08–18.21

Kaupunginhallitus 02.02.2026 § 21

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kasvatus- ja opetuslautakunta on käsitellyt kokouksessaan 10.12.2025 § 131 varhaiskasvatuksen palveluverkkoesitystä ja hyväksynyt

varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman liitteen mukaisesti osaltaan ja esittää sitä hyväksyttäväksi edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle. Kaupunginvaltuusto päättää koko kaupunkia koskevasta varhaiskasvatuksen palveluverkosta vuosille 2025-2035, jonka mukaisesti lautakunnassa tehdään ja toimeenpannaan valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkoa koskevat hallintopäätökset (Hallintosääntö 23 § 2 mom kohta 6).

Kuntalain 39 §:n mukaisesti kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata valtuuston päätösten valmistelusta. Kaupunginhallitus tekee valtuuston käsittelyyn pohjaehdotuksen asiassa ja siten lautakunnan aiempaa päätöksentekoa voidaan myös täydentää kaupunginhallituksen valmistelussa. Edelleen hallintolain 31 § mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja lisäselvitykset.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan 10.12.2025 käsittelyn jälkeen asiaa on valmisteltu kaupunginhallitukselle vielä seuraavasti taustatietoja ja perusteluita palveluverkkoesitykseksi täydentäen:

Asian valmistelussa mukana olleelta ulkopuoliselta asiantuntijataholta FCG:ltä on pyydetty lausunto sivistyksen toimialan palveluverkkosuunnitelmasta sekä siihen liittyvistä huomioista tarkastellen asiaa erityisesti talouden sekä verkkoratkaisun kokonaisuuden näkökulmasta. Vastaavasti kaupungin taloushallinnosta on pyydetty talousjohtajan lausunto lautakunnan esityksestä.

Sivistyksen toimiala on osaltaan tutustunut saatuihin lausuntoihin ja antanut niissä esitetyistä huomioista osaltaan lausunnon, jossa ottaa kantaa tarkemmin asiantuntijoiden esittämiin huomioihin. Sivistyksen toimialan kannanotto lausuntoihin on kuvattu alla selostusosassa.

Lisäksi kaupungin sisäinen tarkastaja on osaltaan antanut oman lausuntonsa valmistelukokonaisuutta koskien. Sisäinen tarkastus on siten osaltaan arvioinut sekä lautakunnan päätöksentekoaineistoa (pitäen sisällään palveluverkkosuunnitelman ja FCG:n loppuraportin) että kaupunginhallituksen päätöksentekoon lautakuntakäsittelyn jälkeen laadittuja FCG:n asiantuntijalausunnon huomioita, talousjohtajan lausunnon huomioita sekä sivistystoimialan kantaa asiantuntijalausuntojen huomioita koskien.

Tämä kokonaisuus, joka lautakuntakäsittelyn jälkeen on kaupunginhallitukselle valmisteltu, on kuvattu tarkemmin alla selostusosassa.

Jatkovalmistelun osalta esitetään kaupunginhallitukselle, että se toteaa saadut lisäselvitykset osaltaan tiedoksi ja esittää valmistelun perusteella

kaupunginvaltuustolle varhaiskasvatuksen palveluverkon hyväksymistä vuosille 2025-2035.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet

Varhaiskasvatuslain 5 §:n mukaisesti kunnan on järjestettävä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta noudattaen, mitä kuntalain 8 ja 9 §:ssä kunnan järjestämisvastuusta ja palveluiden tuottamisesta säädetään. Kaupungilla on kuitenkin laissa säädetty palveluiden järjestämisvastuu ja siihen liittyvä päätöksentekovastuu.

Kyseessä on koko kaupunkia koskeva palveluverkkosuunnitelma vuosille 2025-3035, ja samalla laissa tarkoitettua palveluiden järjestämisen laajuutta kaupungilla koskeva asia, josta päättää kaupunginvaltuusto.

Hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman mukaisesti toimivaltaisessa lautakunnassa tehdään ja toimeenpannaan valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkoa koskevat hallintopäätökset (Hallintosääntö 23 § 2 mom kohta 6) huomioiden riittävä valmistelu myös tässä vaiheessa. Viranomaisen on tässä yhteydessä myös lautakunnan päätöksenteossa hallintolain 31 § :n mukaisesti huolehdittava riittävästä valmistelusta sekä edelleen 41 §:n mukaisesti varattava riittävät vaikuttamismahdollisuudet asiaan osallisille sekä lisäksi huomioida ennen asian ratkaisua henkilöstön kuuleminen ja asiasta tiedottaminen.

Lisäksi lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen 3 artiklan 1 kappaleen mukaan hallintoviranomaisten toimissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu ja tämäkin tulee ilmetä päätöksen perusteluista riittävästi, miten asia huomioitu.

Valmistelu kaupunginhallitukselle lautakunnan käsittelystä

Kuntalain 39 §:n mukaisesti kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata valtuuston päätösten valmistelusta. Kaupunginhallitus tekee valtuuston käsittelyyn pohjaehdotuksen asiassa ja siten lautakunnan aiempaa päätöksentekoa voidaan myös täydentää kaupunginhallituksen valmistelussa.

Edelleen hallintolain 31 § mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja lisäselvitykset. Kunta itse arvio, mitä selvityksiä päätöksen valmistelemiseksi tarvitaan. Palveluverkkopäätösten osalta päätökset voivat perustua palveluverkkoa koskevaan selvitykseen, mutta tähän ei ole laissa säädettyä velvoitetta.

Lautakunnan käsittelyn jälkeen asiaa on viranhaltijoiden toimesta valmisteltu kaupunginhallitukselle täydentäen lautakunnan palveluverkkoselvitystä vielä asiantuntijalausunnoilla ja siten perusteluita esitykselle edelleen tarkentaen.

Lisäksi eri toimielinten välisen käsittelyn aikana 22.1.2026 on saapunut vetoomus Mäyränkorven päiväkodin puolesta sekä siihen annettu sivistyksen toimialan varhaiskasvatuspäällikön vastaus, jotka ovat **liitteenä**.

Asiantuntijalausunnot varhaiskasvatuksen palveluverkkoesityksestä

Talousjohtajan Hellevi Kunnaksen lausunto on **liitteenä**.

Ulkopuolisen asiantuntijan lausunto (FCG) on **liitteenä**.

Sivistyksen toimialan vastaus asiantuntijalausunnoissa esitettyihin huomioihin ja perustelut palveluverkkoesitykselle

Sivistyksen toimiala varhaiskasvatuspäällikön toimesta on osaltaan tutustunut saatuihin lausuntoihin ja antanut niissä esitetyistä huomioista vastauksena lausunnon, jossa ottaa kantaa tarkemmin asiantuntijoiden esittämiin huomioihin seuraavasti.

Sivistyksen toimialan lausunto:

Asiantuntijalausunnossaan FCG:n konsultit Raila Oksanen ja Eriikka Saastamoinen toteavat Kouvola kaupungin laatiman varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman olevan mittasuhteiltaan olevan oikeansuuntainen vuoteen 2035 mennessä. Konsultit kiinnittivät lausunnossaan huomiota siihen, että esitetystä palveluverkkoluonnoksesta puuttuivat palvelutuotannon määrälliset muutokset. Asiantuntijalausunnon ja -arvioinnin pohjana olleen esityksen malli (ns. nuolimalli) on ollut aiemmin käytössä sekä perusopetuksen että varhaiskasvatuksen palveluverkon kuvauksissa. Mallit eivät sisällä kovin yksityiskohtaisia tietoja lasten määrästä, vaan ne on laadittu palvelun oman asiantuntemuksen ja kokemuksen pohjalta: millä alueilla on asiakastiedon pohjalta väljempää, missä varhaiskasvatuspaikat ovat lähes aina täynnä ja millä suunnalla tarvitaan lisätoimipisteitä. Palveluntarve muuttuu toimikausittain ja asiantuntijalausunnon toteutuksen aikana pyydetty luvut eivät täysin kuvaa esim. nykyhetkeä.

Konsultit totesivat raportissaan, että heillä ei ollut käytössään aiempien palveluverkkopäätösten vaikutuksia. Näitä tietoja ei varhaiskasvatukselta kuitenkaan pyydetty ja konsulttityön tavoitteena oli arvioida laaditun palveluverkkoluonnoksen taloudellisia vaikutuksia. Aikaisemmat palveluverkkotoimenpiteet eivät ole tähänneet

henkilöstömäärän pienentämiseen, vaan lähinnä nykyaikaisen ja toimintaan paremmin soveltuvien tilojen rakentamiseen. Aiemmissa palveluverkkotoimenpiteissä lapsiryhmät henkilöstöineen siirtyivät uusiin varhaiskasvatusyksiköihin. Säästöä on voinut tulla ns. avustavan henkilöstön sekä ruoka- ja puhtauspalveluhenkilöstön määrissä.

Konsultit esittävät, että kokonaiskuvan saamiseksi olisi syytä tarkentaa, miten määräaikaisten päätymisten ja eläköitymisten myötä tapahtuvat henkilöstösupistukset ajoittuvat tarkastelujaksolle (2026–2035) sekä varmistaa, että niiden määrä ja ajallinen ajoittuminen on oikea-aikaista lasten määrän vähenemän ja suunniteltujen yksiköiden lakkauttamisten kanssa. Yksikköjen lakkauttaminen näkyy henkilöstömäärissä, mikäli lasten määrä vähenee. Toimenpiteitä arvioitiin suhteessa varhaiskasvatuslaissa määriteltäviin henkilöstömitoituksiin ja tämä on asiaankuuluva lähtökohta.

Konsultit toteavat, että Kouvolan kaupungin varhaiskasvatuksen nettokustannukset sekä henkilöstökulut ovat korkeat ja yksiköiden välillä on eroja kustannuksissa. Arviointiprosessin aikana käytiin keskustelua siitä, missä määrin eri yksiköiden tiedot voivat olla vertailukelpoisia. Uusien päiväkotien tilat on lähtökohtaisesti mitoitettu tietyllä määrällä laskennallisia paikkoja (21). Vanhemmissa päiväkodeissa näin ei ole eikä myöskään voida toimintatilojen neliöiden puolesta tarkkaan määritellä, kuin monta lasta tiloihin on laskettu/suunniteltu mahtuvan. Laskennalliset paikat eivät tietenkään toteudu 21:n mukaan, vaan alle 3-vuotiaiden ryhmässä on maksimissaan 12 lasta ja jos ryhmän tuen tai erityisen tuen tarpeisten lasten vuoksi pienennetty, teoreettinen laskelma tietyllä laskenta-ajankohdalla ei ole validi. Kustannuserot eri yksiköiden välillä ovat korkeat, ja tähän voi vaikuttaa alueelliset tekijät. Esimerkiksi vuorohoidon valmius ja lasten pieni määrä kaupungin reuna-alueilla tekevät palvelusta kalliimpaa. Lasten ja henkilöstön suhdeluku voi ajoittain olla todella pieni. Kouvolassa on laajennetut aukioloajat useissa päiväkodeissa, mikä lisää henkilöstötarvetta ja sitä kautta kustannuksia. Jatkossa vuorohoitoa keskitetään Kaunisnurmen päiväkotiin.

Varhaiskasvatuksen henkilömitoituksesta voidaan todeta, että lapsimäärän tarkastelua, hoitopaikkojen koordinoitua ja palveluohjausta tehdään pitkin toimintavuotta. Varhaiskasvatuksen hakuaika ja esiopetukseen ilmoittautuminen ovat alkuvuodesta, mutta näiden lisäksi hakemuksia voi tulla ympäri vuoden (Varhaiskasvatuslaki § 17). Varhaiskasvatuksen osallistumisastetta on vaikea ennakoida tarkasti, ja perheet hakevat hoitopaikkaa omien tarpeidensa perusteella unohtamatta lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen. Lapsiryhmän mitoituksen määrää varhaiskasvatuslaki (35§) ja -asetus. Pääsääntönä on, että alle kolmevuotiaiden lasten ryhmässä 12 lasta kohti on kolme työntekijää ja yli kolmevuotiaiden lasten ryhmässä 21 lasta kohti on

kolme työntekijää. Jos ryhmässä on tuen tai erityisen tuen lapsia, voidaan lapsiryhmää pienentää ja henkilöstöä tarvittaessa lisätä. Nämä arvioidaan aina tapaus/ryhmäkohtaisesti. Vuorohoito tai pidennetty aukioloaika vaikuttavat henkilöstömitoitukseen kustannuksia lisäävästi.

Yksityisen ja kunnallisten varhaiskasvatuksen palvelutuotanto on konsulttien näkemyksen mukaan nähtävä tasavertaisina palveluina. Yksityisen palvelutuotannon vajaakäyttöön on syytä kiinnittää huomiota ja asiakasohjauksella taata yksityisen palvelutuotannon toimintamahdollisuudet.

Yksityinen ja kunnallinen palvelutuotanto nähdään jo nyt Kouvolassa tasavertaisina palveluina. Palveluohjausta yksityisiin päiväkoteihin tehdään jo tällä hetkellä. Yksityinen palvelutuotanto nähdään tärkeänä osana palveluverkkoa. Yksityisillä palveluntuottajilla on oma roolinsa esim. markkinoinnissa ja luonnollisesti laadukkaan varhaiskasvatuksen tuottajina. Palvelusetelin arvo on korkea, mutta Kouvolassa ei ole kertoimia esim. erityisen tuen lapsille yksityisessä päiväkodissa. Kertoimet ovat käytössä monissa muissa kaupungeissa. Keväällä 2026 päivitetään Kouvolan yksityisten palveluntuottajien sääntökirjaa mm. palvelusetelin arvonmäärityksen frekvenssin osalta. Tällä hetkellä voimassa olevan sääntökirjan mukaan arvon indeksitarkastus tehdään kerran vuodessa, ja joissa se tehdään joka toinen vuosi. Lisäksi alle kolme vuotiaiden korotuksiin tulee muutos.

Yksityisen palvelutuotannon tehostaminen on tärkeää mm. yksityisten päiväkotien täyttöasteen nostamisena. Perheille myönnetään palveluseteli, mutta perheet voivat valita toisin eli valitsevat yksityisistä mieluisensa tai sitten palaavat hakijoiksi kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Yksityisen ja oman palvelutuotannon tasapainon säilyttäminen on tärkeää. Joissakin kunnissa palveluseteli myönnetään vasta sitten, kun kunnan omat hoitopaikat ovat täynnä. Kouvolassa tämä ei suurelta osin onnistu, sillä vaikka FCG:n raportin mukaan on tyhjiä hoitopaikkoja yli 400, ne sijaitsevat hajallaan ympäri kaupunkia. Yksityiset päiväkodit ovat erityisen tärkeä vaihtoehto keskustan alueella.

Tärkeä rooli varhaiskasvatuksen kustannusten hillitsemisessä on toimenpiteillä sairauspoissaolojen vähentämiseksi mm. korvaavan työn käytöllä ja työhyvinvoinnin parantamisella. Ulkopuolisten sijaisten käyttöä pitää tarkastella kriittisesti ja hyödyntää ensisijaisesti yksikön ja muiden yksiköiden henkilöstöä. Tämä ei tosin aina riitä, sillä mitoituksen mukainen henkilöstö on oltava aina yksikössä paikalla lasten läsnäolon mukaisesti. Loma-aikoina hoitotarve vähenee, jolloin hoitoa keskitetään yhä harvempiin päiväkoteihin henkilöstökustannusten minimoimiseksi.

Palveluverkkoratkaisulla pyritään sopeuttamaan Kouvolan varhaiskasvatuspalvelut vähenevään lasten määrään. Palveluverkon

kehittämällä varmistetaan sekä varhaiskasvatuspalveluiden sekä varhaiskasvatusyksikköjen ja toimipisteiden tarpeenmukainen sijainti eri puolissa kaupunkia. Sopeuttamisen lisäksi varhaiskasvatuspalveluja kehitetään jatkuvasti. Vahvoina kehittämisen suuntina ovat luonto- ja ympäristökasvatus, metsäesiopetus, liikuntakasvatus ja taiteen perusopetus. Englanninkielisen varhaiskasvatuksen toteuttamista valmistellaan joko kielikylpy-, kielirikasteinen- tai kielisuihkumallien mukaisesti.

Sisäisen tarkastuksen lausunto palveluverkkokokonaisuudesta

Osana kaupunginhallitukselle tehtyä valmistelua on lisäksi kaupungin sisäinen tarkastaja antanut oman lausuntonsa valmistelukokonaisuutta koskien.

Sisäinen tarkastus on osaltaan arvioinut sekä lautakunnan päätöksentekoa (pitäen sisällään palveluverkkosuunnitelman ja FCG:n loppuraportin) että kaupunginhallituksen päätöksentekoon lautakuntakäsittelyn jälkeen laadittuja FCG:n asiantuntijalausunnon huomioita, talousjohtajan lausunnon huomioita sekä sivistystoimialan kantaa asiantuntijalausuntojen huomioita koskien.

Lausuntonaan kaupungin sisäistä tarkastusta edustava kehittämisspäällikkö toteaa seuraavaa:

FCG Oy:n laatima varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvityksen loppuraportti on kattava ja laaja. Selvityksestä saa hyvän käsityksen Kouvola kaupungin varhaiskasvatuksen palveluverkosta, kustannuksista, mitoituksista sekä muista varhaiskasvatukseen vaikuttavista asioista. Kokonaisarvioinnin perusteella on katsottava, että taustatiedot päätöksentekijöille ovat kattavat ja vastaavat tarpeita.

Lausunnoissaan talousjohtaja 9.1.2026 sekä FCG Finnish Consulting Group Oy 9.1.2026 tuovat esiin oleelliset asiat, joihin liittyy myös jatkuvaa seurantaa.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan 10.12.2025 § 131 pöytäkirjassa todetaan, että lasten määrä vähenee Kouvola voimakkaasti seuraavien vuosien aikana. Varhaiskasvatuspaikkoja on jo tällä hetkellä liikaa suhteessa palvelutarpeeseen ja tarpeeseen sovitettu palvelutarjonta tuottaa merkittäviä säästöjä tila- ja henkilöstökuluissa. Onkin olennaista huomioida, ettei kyse ole vain säästöistä, vaan siitä, että kaiken kaupungin toiminnan tulee olla taloudellista ja tuloksellista. Palvelutarjonta tulee siten sopeuttaa vastaamaan tarvetta.

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoluonnoksen mukaan yksityiset päiväkodit ovat merkittävä osa Kouvola varhaiskasvatuksen palveluverkkoa ja yksityisen palveluntarjonnan osuus on jatkossa n. 20%. Tähän liittyen on kuitenkin olennaista huomioida myös se, että yksityiset päiväkodit eivät voi toimia vajaakäytöllä. Yksityisten

päiväkotien toiminnan tulee olla kannattavaa, jotta ne pysyvät Kouvolassa, mikä on myös otettava huomioon toiminnan järjestämistapojen osalta.

Varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi ja sivistysjohtaja Veikko Niemi ovat kokouksessa paikalla asiantuntijoina vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224 , tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi ja sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727, veikko.niemi(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä saadut lisäselvitykset tiedoksi.
2. esittää kaupunginvaltuustolle, että se
 1. hyväksyy varhaiskasvatuksen palveluverkon vuosille 2025-2035 **liitteenä** olevan palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.
 2. edellyttää, että toimivaltainen lautakunta tekee yksikkökohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten hallintopäätökset kaikista tällä valtuustokaudella lakkautettavista yksiköistä toukokuun loppuun mennessä.
 3. merkitsee tiedoksi varhaiskasvatuksen palveluihin tehtävät laadulliset kehittämistoimenpiteet: liikunta- ja luontokasvatuksen lisääminen sekä englanninkielisen varhaiskasvatuksen aloittaminen.
3. tarkastaa kaupunginhallituksen pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja sen on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 3.2.2026 lukien.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Laila Uljas teki seuraavan muutosehdotuksen ”asia palautetaan takaisin valmisteluun”. Jäsen Esa Niemelä kannatti Laila Uljaksen muutosehdotusta.

Koska keskustelun aikana oli tehty kannatettu muutosehdotus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko esitys hyväksyä yksimielisesti. Kaupunginhallitus ei ollut asiassa yksimielinen, joten puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: suoritetaan nimenhuutoäänestys, jossa pohjaehdotus on JAA ja Uljaksen muutosehdotus on EI. Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti äänestystavan ja -järjestyksen.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys, jossa annettiin viisi (5) JAA-ääntä (Hovi, Kekki, Vainikka, Aikio, Häkkinen) ja kuusi (6) EI-ääntä (Witting, Uljas, Karvonen, Villikka, Niemelä, Porkka). Puheenjohtaja totesi Laila Uljaksen muutosehdotuksen tulleen hyväksytyksi ja asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemelle ja sivistysjohtaja Veikko Niemelle, jotka olivat asiantuntijoina kokouksessa paikalla tämän asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja Paula Werning palasi kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 10.03.2026 § 23

Valmistelija: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Lasten määrä vähenee Kouvolassa voimakkaasti seuraavien vuosien aikana. Varhaiskasvatuspaikkoja on jo tällä hetkellä liikaa suhteessa palvelutarpeeseen. Palveluverkkosuunnitelma määrittelee, missä laajuudessa varhaiskasvatuspalveluja tarjotaan sekä niiden järjestämistavan. Palveluverkkosuunnitelma on ylätasoinen strateginen linjaus, jonka pohjalta voidaan tulevien vuosien aikana lakkauttaa päiväkotia vastaamaan paremmin palvelutarvetta. Tarpeeseen sovitettu palvelutarjonta tuottaa säästöjä tila- ja henkilöstökuluissa.

Valtuustokaudella 2025–2029 suljettavaksi suunniteltuja päiväkotia ovat Upseerin, Mäyränkorven, Viialan, Käpylän, Nurmilinnun, Ekholmintien, Puistolän (2 toimipistettä), Kymintehtaan ja Keskustan päiväkodit. Lisäksi luovutaan Lehtomäen, Mielakan ja Haanojan sivutoimipisteistä. Vuosina 2030–2035 suljettavaksi esitetyt päiväkotia ovat Killingin, Jaakonpuiston ja Napan päiväkodit.

Verrattuna aiempaan suunnitelmaan varhaiskasvatuksen palveluverkkoesityksessä on aikaistettu Kymintehtaan ja Keskustan päiväkodin lakkautuksia vuodelle, vuodesta 2030 vuoteen 2029.

Kymintehtaan ja Keskustan päiväkotien lakkauttamisen aikaistus vuodelle 2029 nostaa vuosittaista käyttötalouden säästövaikutusta 1,1 milj. eurolla ajanjaksolla 2026–2029. Lisäksi vuosina 2026–2027 lakkautettavien yksiköiden osalta tarkennettu henkilötyövuosien vähennyksiä. Uudessa esityksessä on tarkennettu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen mahdollisuutta hyödyntää samoja tiloja Jaalassa, Utissa ja Elimäellä kiinteistökustannusten pienentämiseksi.

Kun palveluverkkomuutosten kustannusvaikutuksista vähennetään talousarviossa – ja suunnitelmassa jo huomioidut summat, vuosien 2026–2029 uudet kustannusvaikutukset ovat 1,8 miljoonaa euroa. Kun tarkasteluun otetaan vuosien 2026–2035 kaikki toimenpiteet ja huomioidaan nykyinen talousarvio ja -suunnitelma, uusien toimenpiteiden arvioidaan kokonaisuutena vähentävän kaupungin kustannuksia 5,4 miljoonalla eurolla vuosittain.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää varhaiskasvatusyksiköiden lakkauttamisesta. Palveluverkon tiivistämistä voidaan nopeuttaa, mikäli lasten määrän kehitys sen sallii tai toisaalta lasten määrän lisääntyessä yksiköiden lakkautuksia voidaan myöhentää.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet ja kuntastrategian mukainen peruste valmistelulle

Varhaiskasvatuslain 5 §:n mukaisesti kunnan on järjestettävä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta noudattaen, mitä kuntalain 8 ja 9 §:ssä kunnan järjestämisvastuusta ja palveluiden tuottamisesta säädetään. Kaupungilla on kuitenkin laissa säädetty palveluiden järjestämisvastuu ja siihen liittyvä päätöksentekovastuu.

Kyseessä on koko kaupunkia koskeva palveluverkkosuunnitelma vuosille 2025–2035, ja samalla laissa tarkoitettua palveluiden järjestämisen laajuutta kaupungilla koskeva asia, josta päättää kaupunginvaltuusto.

Hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman mukaisesti toimivaltaisessa lautakunnassa tehdään ja toimeenpannaan valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkoa koskevat hallintopäätökset (Hallintosääntö 23 § 2 mom kohta 6) huomioiden riittävä valmistelu myös tässä vaiheessa. Viranomaisen on tässä yhteydessä myös lautakunnan päätöksenteossa hallintolain 31 §:n mukaisesti huolehdittava riittävästä valmistelusta sekä edelleen 41 §:n mukaisesti varattava riittävät vaikuttamismahdollisuudet asiaan osallisille sekä lisäksi huomioida ennen asian ratkaisua henkilöstön kuuleminen ja asiasta tiedottaminen.

Lisäksi lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen 3 artiklan 1 kappaleen mukaan hallintoviranomaisten toimissa, jotka koskevat

lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu ja tämäkin tulee ilmetä päätöksen perusteluista riittävästi, miten asia huomioitu.

Palveluverkon tarkastelua varten on nimetty ohjausryhmä kasvatus- ja opetuslautakunnassa 19.10.2023 § 80 valmistelevaan kasvatukseen ja opetuksen toimialan palveluverkkoesityksiä. Kasvatus- ja opetuslautakunta 19.08.2025 § 74 päätti, että ohjausryhmän työn jatkaminen uuden valtuustokauden alkaessa on perusteltua. Kasvatus- ja opetuslautakunta nimesi perusopetuksen kehittämisen ohjausryhmään puheenjohtaja Sanna Jacksenin, varapuheenjohtaja Nita Aholan, Leeni-Elina Haimin, Mika Seppälän sekä kaupunginhallituksen edustaja Toni Vainikan. Viranhaltijoista mukana olivat sivistysjohtaja, opetuspalvelupäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö. Sihteerinä toimii perusopetuksen kehittämisvastaava. Perusopetuksen kehittämisen ohjausryhmän nimeä ja kokoonpanoa päivitettiin kasvatus- ja opetuslautakunnassa 30.9.2025 §100, kun nimeksi muutettiin kasvatukseen ja opetuksen palveluverkon ohjausryhmä ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja nimettiin ohjausryhmän jäseneksi. Kasvatukseen ja opetuksen palveluverkon ohjausryhmään osallistui neljä lautakunnan jäsentä, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja yksi hallituksen nimeämä jäsen. Ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa syys-joulukuussa 2025.

Kaupunginhallitus 24.11.2025 (§ 298) käsitteli sivistyksen palveluverkkojen ohjausryhmän perustamista koskevaa asiaa ja päätti, että kasvatukseen ja opetuksen palveluverkon ohjausryhmän tilalle perustetaan sivistyksen palveluverkkojen ohjausryhmä. Sivistyksen ohjausryhmän rooli on yhteensovittaa eri toimialojen valmistelukokonaisuuksia siten, että aikataulut ja tiedonkulku on mahdollisimman sujuvaa. Ohjausryhmä ei tee esityksiä ratkaisusta, vaan mahdollistaa keskustelun ja riittävän tiedonkulun toimijoiden välillä. Ohjausryhmän jäsenten tehtävänä on välittää tietoa edustamaansa toimielimeen. Sivistyksen ohjausryhmän puheenjohtajana toimii sivistysjohtaja ja muina viranhaltijaedustajina palveluiden päälliköt. Lisäksi nimettiin kaupunginhallituksen edustajaksi ohjausryhmään kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja tämän henkilökohtaisena varajäsenenä kaupunginhallituksen varapuheenjohtajan. Sivistyksen toimialan lautakunnista ohjausryhmään edustajiksi valittiin kasvatus- ja opetuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä liikunta- ja kulttuurilautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Kaupunginjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus ohjausryhmän kokouksissa. Puheenjohtaja päättää muiden viranhaltijoiden osallistumisesta tarveperusteisesti. Päätös annettiin tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnalle (10.12.2025 § 133) ja liikunta- ja kulttuurilautakunnalle.

Palveluverkkotyöskentelyn tukena on ollut FCG:n toteuttama selvitystyö, jossa tarkasteltiin Kouvola varhaiskasvatuksen kustannusrakennetta, jota vertailtiin myös Kouvola

palveluanalyysivertailukuntiin ja Kotkaan. Selvityksen toimeksiantona FCG otti kantaa siihen, ovatko aiemmin luonnostellut toimenpiteet riittäviä sekä volyymin että aikataulutuksen suhteen. Konsulttien näkemyksen mukaan Kouvola kaupungin esittämät toimenpiteet eivät olleet riittäviä laajuudeltaan ja aikataulutukseltaan. Suunniteltuja toimenpiteitä tulee heidän mukaansa aikaistaa 2030-luvulta 2020-luvun loppuvuosille ja toteuttaa lisätoimenpiteitä olemassa olevien hoitopaikkojen vähentämiseksi.

Kaupunkistrategian mukaisesti kasvatuksen ja opetuksen tavoitteena on tulevaisuuden taitoja luovat päiväkodit ja koulut. Kasvatuksen ja opetuksen palveluverkkoa tulee kuitenkin tiivistää suhteessa vähenevään lapsimäärään. Palveluverkkoesitys noudattaa Kouvola kaupungin suunnitelmallista talouden linjaa, jolla saavutetaan tasapainoinen talous ja kerrytetään ylijäämää pitemmällä aikavälillä.

Valmistelu kaupunginhallitukselle lautakunnan käsittelystä

Kuntalain 39 §:n mukaisesti kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata valtuuston päätösten valmistelusta. Kaupunginhallitus tekee valtuuston käsittelyyn pohjaehdotuksen asiassa ja siten lautakunnan aiempaa päätöksentekoa voidaan myös täydentää kaupunginhallituksen valmistelussa.

Edelleen hallintolain 31 § mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja lisäselvitykset. Kunta itse arvio, mitä selvityksiä päätöksen valmisteleminen tarvitaan. Palveluverkkopäätösten osalta päätökset voivat perustua palveluverkkoa koskevaan selvitykseen, mutta tähän ei ole laissa säädettyä velvoitetta.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti hyväksyä osaltaan varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman kokouksessaan 10.12.2025 § 131 ja esittää sitä edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi. Lautakunnan käsittelyn jälkeen asiaa on viranhaltijoiden toimesta valmisteltu kaupunginhallitukselle täydentäen lautakunnan palveluverkkoselvitystä vielä asiantuntijalausunnoilla ja siten perusteluita esitykselle edelleen tarkentaen. Kaupunginhallitus päätti 02.02.2026 § 21 palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen palveluverkkoesitykseen on tehty muutoksia. Ulkopuolisen asiantuntijan laatima selvitys (FCG) ja uuden palveluverkkoesityksen pohjalta tehdyt täydentävät laskelmat ovat **oheismateriaalina**.

Kuntalaisten ja asianosaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Kouvola kaupunki on kuullut kuntalaisia useaan otteeseen varhaiskasvatuksen palveluverkkoa koskevan päätöksenteon yhteydessä. Kymintehtaan tai Mäyränkorven päiväkodin lakkauttamisia

on arvioitu ensimmäisen kerran vuosien 2025–2028 talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa. Kasvatus- ja opetuslautakunta käsitteli asiaa kokouksessaan 29.1.2025. Kuntalaisten näkemyksiä kuultiin tässä päätöksenteon yhteydessä sähköisen kyselyn avulla.

Kuntalaiskyselyssä pyydettiin vastaajia arvioimaan, millaisia vaikutuksia päiväkodin lakkauttamisella olisi heidän perheilleen. Kysely oli avoinna 29.10.-12.11.2024. Kyselystä tiedotettiin Wilma-viestinä, Wilma-tiedotteena, kotisivuilla ja Kouvolan kaupungin sosiaalisen median kanavissa.

Mäyränkorven, Upseerin ja Napan päiväkotiin liittyviä asioita käsiteltiin uudelleen talousarvion 2026 valmistelun yhteydessä. Kuntalaisille järjestettiin maanantaina 15.9.2025 kuulemistilaisuus Kouvolan kaupungintalolla. Kutsu tilaisuuteen esitettiin Wilma-viestinä, Wilma-tiedotteena, kotisivuilla ja Kouvolan kaupungin sosiaalisen median kanavissa. Osana tätä päätöksentekoa kuultiin myös Upseerin ja Napan päiväkodin lasten ajatuksia päiväkodista. Yhteenveto kuulemisten tuloksista esiteltiin kasvatus- ja opetus lautakunnalle 16.9.2025 kokouksessa.

Kuntalaisilla on ollut mahdollista vaikuttaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämissuunnitelmiin vastaamalla sähköiseen kyselyyn. Kysely oli avoinna 30.10.-12.11.2025. Kyselystä tiedotettiin Wilma-tiedotteena, kotisivuilla ja Kouvolan kaupungin sosiaalisen median kanavissa. Kyselyyn vastasi 380 kuntalaista, joista 191 oli varhaiskasvatusikäisen lapsen huoltajia ja 51 varhaiskasvatuksen henkilöstöä. Varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisessä tärkeimmiksi asioiksi mainittiin turvallisuus, henkilöstön riittävyys, varhaiskasvatuspaikan sijainti kotiin nähden, kelpoisuusehdot täyttävä, osaava ja motivoitunut henkilöstö sekä pieni ryhmäkoko.

Kaikilla kuntalaisilla oli mahdollisuus kuulla ja kommentoida Varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelmaa 2035–2035 ja siihen liittyvää palveluverkkoluonnosta myös 13.1.2026. Kaikille avoin keskustelutilaisuus järjestettiin Kouvolan kaupungintalolla. Kutsu tilaisuuteen esitettiin Wilma-viestinä, Wilma-tiedotteena, kotisivuilla ja Kouvolan kaupungin sosiaalisen median kanavissa. Henkilöstöä tiedotettiin palveluverkkoesityksestä 12.1.2026 etäyhteydellä toteutetussa tilaisuudessa. Henkilöstöllä oli mahdollisuus jättää ennen tilaisuutta ennakkokysymyksiä tai kommentteja sähköisen lomakkeen kautta.

Yhteenveto varhaiskasvatuksen palveluverkon kokonaisuuden ennakkovaikutusten arvioinnista esitellään kasvatus- ja opetus lautakunnalle 10.3.2026 kokouksessa. Kuntalaisten ja asianosaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista on siten huolehdittu hallintolain 41 §:n ja kuntalain 22 §:n mukaisesti.

Tausta ja varhaiskasvatuksen palveluverkon nykytila

Varhaiskasvatuksen nykyiseen palveluverkkoon kuuluu 28 kaupungin omaa päiväkotia (33 erillistä toimipistettä), 26 kunnallista perhepäivähoitajaa, 12 yksityistä päiväkotia, 6 yksityistä perhepäivähoitajaa, 2 yksityistä ryhmäperhepäivähoitokotia sekä kaupungin avoin varhaiskasvatus. Lisäksi varhaiskasvatuksen palveluun kuuluvat kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki. Esiopetuksesta n. 95 % toteutuu varhaiskasvatuksen piirissä. Osa esiopetuksesta toteutetaan ns. metsäesiopetuksena eli toimitaan pääsääntöisesti muualla kuin varhaiskasvatusyksikössä. Vuorohoitoa tarjotaan ympärivuotisesti- ja vuorokautisesti yhdessä varhaiskasvatusyksikössä ja laajennettu aukioloaika on seitsemässä yksikössä. Viime vuosina on toteutettu lukuisia varhaiskasvatusyksikköjen lakkautuksia muun muassa uusien isompien yksikköjen valmistuttua Kuusankoskelle, Haanojalle ja Lehtomäkeen.

Lasten määrän ennustetaan vähenevän voimakkaasti seuraavien vuosien aikana Kouvolaassa. Vuonna 2013 Kouvolaassa syntyi 767 lasta ja syntyneiden määrä on vähentynyt lähes lineaarisesti niin, että vuonna 2025 syntyi 426 lasta.

Varhaiskasvatuspalvelujen tarvetta on pyritty ennakoimaan syntyneiden lasten määrän perusteella postinumeroalueittain, mutta syntymäsijainti ei kuitenkaan tyhjentävästi ennakoi tulevaa varhaiskasvatuspaikkaa. Alueelliset erot kaupungin sisällä ovat suuria, ja maantieteellisesti laaja kaupunkirakenne haastaa palveluiden järjestämistä. Nykyinen palvelurakenne perustuu vielä osin vanhoihin peruskuntiin. Jokaisella lapsella on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen, mutta perhe hakeutuu haluamaansa palveluun, kuten esimerkiksi perhepäivähoito, kunnallinen tai yksityinen päiväkotia. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on noussut viime vuosina, mutta on oletettavaa, että osallistumisasteen nousu hidastuu tulevina vuosina.

Esitys varhaiskasvatuksen palveluverkoksi

FCG Oy:n laatima varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvityksen loppuraportti oli kattava ja laaja. Selvityksessä todettiin, että lasten määrän vähentyessä Kouvolaassa on varhaiskasvatuspaikkoja liikaa suhteessa palvelutarpeeseen. Laskennallisesti vapaita hoitopaikkoja oli kunnallisessa päiväkotihoidossa noin 400 vuonna 2025. Tällä hetkellä ylimääräisiä kustannuksia syntyy kiinteistöjen ylläpitokustannuksia ja kaupungin ulkopuolelta vuokratuista tiloista. Lisäksi lisäkustannuksia syntyy Kouvolaan kaupungin noin kymmenen vuotta sitten hankitusta päiväkotibussista. Hankinta tehtiin lisätilan ja hoitopaikkojen määrän kasvattamiseksi. Muihin kuntiin verrattaessa, vaikka muiden kuntien kustannukset ovat kasvaneet, ovat Kouvolaan yksikkökustannukset koko maan tasoon nähden moninkertaistuneet ollen noin 5000 euroa korkeammat vertaillaessa kuntatyyppin sekä koko maan keskiarvoihin. Kustannusrakenteessa erityisesti henkilöstökulut ovat korkealla tasolla kiinteistökustannuksien lisäksi.

FCG Oy:n esityksen pohjalta laadittiin uusi versio palveluverkosta, jossa päiväkotien lakkautuksia oli laajennettu ja aikaistettu. Kasvatus ja opetuslautakunta hyväksyi palveluverkon 10.12.2025 (§ 131). Palveluverkkoluonnos hyväksyttiin myös sivistyksen palveluverkon ohjausryhmän kokouksessa 13.1.2026. Varhaiskasvatuksen palveluverkkoluonnos oli kaupunginhallituksen käsittelyssä 2.2.2026 ja se päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Lasten määrän vähentymisen ja taloudellisen tilanteen heikentymisen edellytetään yhä vahvempia toimia palveluverkon tiivistämiseksi.

Verrattuna aiempaan suunnitelmaan varhaiskasvatuksen palveluverkkoesityksessä aikaistettiin Kymintehtaan ja Keskustan päiväkodin lakkautuksia vuodelle, vuodesta 2030 vuoteen 2029. Kymintehtaan ja Keskustan päiväkotien lakkauttamisen aikaistus vuodelle 2029 nostaa vuosittaista käyttötalousvaikutusta 1,1 milj. eurolla ajanjaksolla 2026–2029. Lisäksi vuosina 2026–2027 lakkautettavien yksiköiden osalta tarkennettiin henkilötyövuosien vähennyksiä. Uudessa suunnitelmassa ehdotetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintaa yhteisissä tiloissa Jaalassa, Utissa ja Elimäellä kiinteistökustannusten hillitsemiseksi.

Valtuustokaudella 2025–2029 suljettavaksi suunniteltuja päiväkoteja ovat Upseerin, Mäyränkorven, Viialan, Käpylän, Nurmilinnun, Ekholmintien, Puistolan, Kymintehtaan ja Keskustan päiväkodit. Lisäksi luovutaan Lehtomäen, Mielakan ja Haanojan päiväkotien sivutoimipisteistä heti, kun lapsimäärät sen mahdollistavat.

Kymenlaakson Hyvinvointialueen tilatarve on selvinnyt vuoden 2026 alussa ja Kymenlaakson hyvinvointialue on halukas vuokraamaan koko Mäyränkorven päiväkodin rakennuksen, jossa tällä hetkellä päiväkodin lisäksi toimii neuvola. Päiväkotirakennuksen lisäksi hyvinvointialue on valmis vuokraamaan myös Kankarossa sijaitsevan Vinttikaivontie 8:n rakennuksen (entinen perhetukikeskus). Hyvinvointialue on todennut kiinteistöjen muodostavan yhdessä hyvän kokonaisuuden heidän tilatarpeisiinsa, ja he ovat valmiita vuokraamaan molemmat kiinteistöt. Hyvinvointialueen tarve tilaratkaisuille on kiireellinen, ja kaupungin päätös kiinteistöjen osalta tarvitaan kuitenkin nopeasti, jotta he ehtivät tehdä tarvittavat muutostyöt molemmissa kiinteistöissä kesän aikana.

Vuosina 2030–2035 suljettavaksi esitettyjä päiväkoteja ovat Killingin, Jaakonpuiston ja Napan päiväkodit. Kuusankoski-Jaala-alueella varhaiskasvatusta tarjotaan jatkossa Naukion, Niskalan ja Voikkaan päiväkodeissa. Jaalassa Vuokkolan päiväkodin toiminta jatkuu koulun kanssa yhteisissä tiloissa.

Kouvolan keskustan alueella konkreettiset palveluverkon tiivistykset toteutuvat, kun Nurmilinnun, Käpylän ja Puistolan (ml. Kasarminmäen esiopetusryhmä) päiväkodit lakkaavat ja niiden lapset ja henkilöstön siirtyvät uuteen yksikköön. Kaunisnurmen päiväkodin valmistumisen jälkeen Jaakonpuiston päiväkotit ei tarjoa enää vuorohoitoa, vaan se

muuttuu niin sanottua normaalia hoitoaikaa tarjoavaksi yksiköksi. Jaakonpuiston päiväkodin jatkoa tarkastellaan lapsimäärän kehityksen perusteella. Näiden toimenpiteiden euromääräiset vaikutukset on huomioitu jo Kouvolan kaupungin nykyisessä talousarviossa ja -suunnitelmassa. Lehtomäen, Haanojan ja Mielakan päiväkotien sivutoimipisteet lakkautuvat heti, kun lapset mahtuvat perusyksiköihin.

Valkealan alueella uudet Valkealan ja Marja-ahon päiväkodit riittävät vastaamaan alueen varhaiskasvatustarpeeseen ja Utin päiväkodin kohdalla jatkoa tarkastellaan myöhemmin osana perusopetuksen palveluverkkovalmistelua. Pohjois-Valkealan pienten lasten talon tarvetta tarkastellaan lapsimäärän pohjalta vuonna 2030.

Koria-Elämäki alueella Peippolan päiväkotijatkoo toimintaansa, mutta jatkossa yhteisissä tiloissa koulun kanssa. Vuoden 2035 jälkeen Lehtomäen päiväkotijatkoo vastaamaan Korian alueen palvelutarpeeseen. Myllykoski-Inkeroinen alueella vuoden 2035 jälkeen Inkeroinen ja Myllykosken päiväkodit riittävät vastaamaan alueen palvelutarpeeseen. Sippolan pienten lasten talon tarvetta tarkastellaan ennen vuotta 2035.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää hallintosäännön mukaan varhaiskasvatusyksiköiden lakkauttamisesta. Palveluverkon tiivistämistä voidaan nopeuttaa, mikäli lasten määrän kehitys sen sallii tai toisaalta lasten määrän lisääntyessä yksiköiden lakkautuksia voidaan myöhentää.

Palveluverkon tiivistymisellä tulee olemaan monenlaisia vaikutuksia. Ylimääräisistä rakennuksista luopuminen tuottaa säästöä tilakustannuksissa. Isompien varhaiskasvatusyksiköiden hyödyiksi voidaan lukea henkilöstön tehokkaamman käytön mahdollistaminen ja henkilöstön monipuolisen osaamisen hyödyntäminen. Uuden verkkosuunnitelman henkilöstövähennys on arvioitu kaudella 2025–2035 olevan noin 150 htv:tä. Henkilöstövähennyksissä hyödynnetään eläkepoistumaa ja määräaikaisen henkilöstön vähentämistä.

Kouvolan varhaiskasvatuksen palveluverkko sisältää jatkossakin erikokoisia päiväkoteja, jotka valtakunnallisesti verrattuna ovat maltillisen kokoisia. Uusia päiväkoteja suunniteltaessa ja rakennettaessa on otettu huomioon kodinomaisuus ja se, että toimintaympäristö on kulloisellekin ikäryhmälle sopiva. Tutkimusten mukaan lapsen hyvinvointiin vaikuttavat erityisesti ryhmäkokoa ja aikuisten pysyvyys, vuorovaikutuksen laatu, henkilöstön osaaminen ja työhyvinvointi sekä pedagoginen johtaminen. Nämä tekijät voivat toteutua sekä pienessä että suuressa päiväkodissa. Hyvin johdettu suuri päiväkotijatkoo yhtä turvallisen ja laadukkaan kasvuympäristön kuin pieni, ja vastaavasti huonosti resursoitu tai johdettu pieni yksikkö ei automaattisesti ole lapselle paras.

Esitys varhaiskasvatuksen palveluverkosta 2025–2035 on **liitteenä**.

Palveluverkkoselvityksessä esitetyt toimenpiteet vähentävät vuosien 2026–2035 ajalta käyttötalouskustannuksia kokonaisuudessaan 7,6 miljoonaa. Palveluverkkoselvityksessä esitetyt kustannusvaikutukset vuosille 2026–2029 sisältävät kuitenkin useita toimenpiteitä, jotka ovat jo mukana Kouvolan kaupungin nykyisessä talousarviossa ja -suunnitelmassa. Näiden toimenpiteiden euromääräiset vaikutukset on siten huomioitu aiemmin laadituissa suunnitelmissa. Kun palveluverkkomuutosten kustannusvaikutuksista vähennetään talousarviossa jo huomioidut summat, vuosien 2026–2029 uudet kustannusvaikutukset ovat 1,8 miljoonaa euroa. Kun tarkasteluun otetaan vuosien 2026–2035 kaikki toimenpiteet ja huomioidaan nykyinen talousarvio ja -suunnitelma, uusien toimenpiteiden arvioidaan kokonaisuutena vähentävän kaupungin kustannuksia 5,4 miljoonalla eurolla vuosittain. Tarkempi kustannuslaskelma on esitetty liitteessä.

Asiantuntijalausunnot varhaiskasvatuksen palveluverkkoesityksestä, talousjohtaja Hellevi Kunnaksen lausunto ja ulkopuolisen asiantuntijan (FCG) lausunto, ovat **liitteinä**.

Vetoomus Mäyränkorven päiväkodin puolesta, varhaiskasvatuspäällikön vastaus vetoomukseen Mäyränkorven päiväkodin puolesta, henkilökunnan vetoomus Kymintehtaan päiväkodin puolesta, vetoomus Kymintehtaan päiväkodin puolesta, vastaus vetoomukseen Kymintehtaan päiväkodin puolesta, ovat **liitteinä**.

Ennakkovaikutusten arviointi,
FCG täydentävät laskelmat helmikuu 2026,
loppuraportti FCG,
paikkatilanne Kymintehdas, Mäyränkorpi ja Niskala,
ovat **oheismateriaaleina**.

Lisätietoja: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää

1. hyväksyä osaltaan varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman liitteen mukaisesti ja esittää sitä edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.
2. todeta, että valtuuston hyväksyttyä varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman kasvatus- ja opetuslautakunta tekee yksikkökohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkosuunnitelmaa toimeenpanevat hallintopäätökset kaikista tällä valtuustokaudella lakkautettavista yksiköistä toukokuun 2026 loppuun mennessä.
3. merkitä tiedoksi ja esittää edelleen ylemmille toimielimelle tiedoksi merkittäväksi varhaiskasvatuksen palveluihin tehtävät laadulliset kehittämistoimenpiteet: liikunta- ja luontokasvatuksen lisääminen sekä englanninkielisen varhaiskasvatuksen aloittaminen.
4. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 11.3.2026 lukien.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kasvatus- ja opetuslautakunta myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kehittämistä vastaava Kia Ojaselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.

Kaupunginhallitus 16.03.2026 § 61

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa vuosille 2025-2035 on valmisteltu lautakunnan käsittelystä kaupunginhallitukselle. Lautakunnan ensimmäisen käsittelyn jälkeen asiaa on viranhaltijoiden toimesta valmisteltu kaupunginhallitukselle täydentäen lautakunnan palveluverkkoselvitystä vielä asiantuntijalausunnoilla ja siten perusteluita esitykselle edelleen tarkentaen. Edellisessä käsittelyssään kaupunginhallitus palautti asian vielä uudelleenvalmisteltavaksi. Asiaa on valmisteltu sivistyksen toimialalla ja kasvatus- ja opetuslautakunta on siten käsitellyt asiaa uudelleen edellisessä kokouksessaan 10.3.2026 § 23 ja esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle palveluverkkosuunnitelman hyväksymistä.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Asian valmistelu, taustat ja perustelut sekä vaikutusten arviointi on kuvattu tarkemmin yllä erityisesti kasvatus- ja opetuslautakunnan 10.3.2026 § 23 käsittelyssä sekä **liitteinä** olevassa aineistossa:

- Asiantuntijalausunnot varhaiskasvatuksen palveluverkkoesityksestä, talousjohtaja Hellevi Kunnaksen lausunto ja ulkopuolisen asiantuntijan (FCG) lausunto, ovat **liitteinä**.
- Vetoomuksen: Mäyränkorven päiväkodin puolesta sekä varhaiskasvatuspäällikön vastaus vetoomukseen Mäyränkorven päiväkodin puolesta, Henkilökunnan vetoomus Kymintehtaan päiväkodin puolesta, vetoomus Kymintehtaan päiväkodin puolesta, vastaus vetoomukseen Kymintehtaan päiväkodin puolesta, ovat **liitteinä**.
- Ennakkovaikutusten arviointi,
- FCG täydentävät laskelmat helmikuu 2026,
- FCG:n loppuraportti
- paikkatilanne Kymintehdas, Mäyränkorpi ja Niskala, ovat **liitteinä**.

Kuntalain 39 §:n mukaisesti kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata valtuuston päätösten valmistelusta. Kaupunginhallitus tekee valtuuston käsittelyyn pohjaehdotuksen asiassa.

Edelleen hallintolain 31 § mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja lisäselvitykset. Kunta itse arvio, mitä selvityksiä päätöksen valmistelemiseksi tarvitaan.

Palveluverkkopäätösten osalta päätökset voivat perustua palveluverkkoa koskevaan selvitykseen, mutta tähän ei ole laissa säädettyä velvoitetta.

Varhaiskasvatustilain 5 §:n mukaisesti kunnan on järjestettävä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta noudattaen, mitä kuntalain 8 ja 9 §:ssä kunnan järjestämisvastuusta ja palveluiden tuottamisesta säädetään. Kaupungilla on kuitenkin laissa säädetty palveluiden järjestämisvastuu ja siihen liittyvä päätöksentekovastuu.

Kyseessä on koko kaupunkia koskeva palveluverkkosuunnitelma vuosille 2025-2035, ja samalla laissa tarkoitettua palveluiden järjestämisen laajuutta kaupungilla koskeva asia, josta päättää kaupunginvaltuusto.

Hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman mukaisesti toimivaltaisessa lautakunnassa tehdään ja toimeenpannaan valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkoa koskevat hallintopäätökset (Hallintosääntö 23 § 2 mom kohta 6) huomioiden riittävä valmistelu myös tässä vaiheessa. Viranomaisen on tässä yhteydessä myös lautakunnan päätöksenteossa hallintolain 31 §:n mukaisesti huolehdittava riittävästä valmistelusta sekä edelleen 41 §:n mukaisesti varattava riittävät vaikuttamismahdollisuudet asiaan osallisille sekä lisäksi huomioida ennen asian ratkaisua henkilöstön kuuleminen ja asiasta tiedottaminen sekä hallintoviranomaisten velvoite ottaa lapsia koskevissa toimissaan ensisijaisesti huomioon lapsen etu ja tämän perustelut.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727, veikko.niemi(at)kouvola.fi ja varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224 , tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman liitteen mukaisesti ja esittää sen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

2. todeta, että valtuuston hyväksyttyä varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman kasvatus- ja opetuslautakunta tekee yksikkökohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkosuunnitelmaa toimeenpanevat hallintopäätökset kaikista tällä valtuustokaudella lakkautettavista yksiköistä toukokuun 2026 loppuun mennessä.
3. merkitä tiedoksi ja esittää edelleen valtuustolle, että se merkitsee tiedoksi varhaiskasvatuksen palveluihin tehtävät laadulliset kehittämistoimenpiteet: liikunta- ja luontokasvatuksen lisääminen sekä englanninkielisen varhaiskasvatuksen aloittaminen.
4. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 17.3.2026 lukien.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 23.03.2026

Liitteenä esitys varhaiskasvatuksen palveluverkosta vuosille 2025–2035, FCG:n raportit, palveluverkosta tehty ennakkovaikutusten arviointi sekä kaupungin talouspalveluiden ja FCG:n lausunnot palveluverkosta. Lisäksi liitteenä vetoomukset Mäyränkorven ja Kymintehtaan päiväkotien puolesta ja niihin annetut vastaukset.

Asiantuntijana kokouksessa paikalla vastaamassa kysymyksiin on varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman liitteen mukaisesti.
2. todeta, että valtuuston hyväksyttyä varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelman kasvatus- ja opetuslautakunta tekee yksikkökohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkosuunnitelmaa toimeenpanevat hallintopäätökset kaikista tällä valtuustokaudella lakkautettavista yksiköistä toukokuun 2026 loppuun mennessä.

3. merkitä tiedoksi varhaiskasvatuksen palveluihin tehtävät laadulliset kehittämistoimenpiteet: liikunta- ja luontokasvatuksen lisääminen sekä englanninkielisen varhaiskasvatuksen aloittaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Liitteet

- Liite 1 Varhaiskasvatuksen palveluverkko_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 2 Loppuraportti FCG Kouvola
varhaiskasvatus_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 3 Lausunto varhaiskasvatuksen palveluverkkosuunnitelmasta
09012026_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 4 FCGn lausunto Kouvola varhaiskasvatuksen
palveluverkkosuunnitelmasta_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 5 Vetoomus Mäyränkorven päiväkodin puolesta
22.1.2026_julkinen_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 6 Vetoomus Mäyränkorven päiväkodin puolesta
22.1.2026_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 7 Varhaiskasvatuspäällikön vastaus vetoomukseen Mäyränkorven päiväkodin puolesta
26.1.2026_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 8 Paikkatilanne Kymintehdas Mäyränkorpi ja
Niskala_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 9 Vetoomus Kymintehtaan päiväkodin puolesta Kymintehtaan päiväkodin
henkilökunnalta_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 10 Vetoomus Kymintehtaan päiväkodin säilyttämisen
puolesta_julkinen_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 11 Vetoomus Kymintehtaan päiväkodin säilyttämisen
puolesta_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 12 Vastaus vetoomukseen Kymintehtaan päiväkodin puolesta
18.2.2026_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 13 FCG täydentävät laskelmat helmikuu
2026_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026
- Liite 14 Ennakkovaikutusten arviointi, vaka_Kaopla10032026_kh16032026_kv23032026

5

Kouvolan maankäytön rakennemallin 2050 hyväksyminen

9172/10.02.01/2025

Tekninen lautakunta 22.5.2025 § 114

Valmistelija: johtava yleiskaavoittaja Jani Arponen, puh. 020 615 6452, jani.arponen(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Maankäytön rakennemallin tarkoitus on viitoittaa kaupungin maankäyttöä strategisella tasolla vuosikymmeniä eteenpäin. Maankäytön rakennemalli on luonteeltaan kaupungin oman tahtotilan ilmaiseva strateginen suunnitelma, jolla ei ole alueidenkäyttölaissa tarkoitettuja oikeusvaikutuksia. Rakennemallin on kuitenkin tarkoitus ohjata kaupungin yleiskaavoitusta sekä soveltuvasti muuta kaavoitusta sekä maanhankintaa strategisella suunnittelutasolla. Päivitetty maankäytön rakennemalli käsittää koko Kouvolan kaupungin alueen, ja sen tavoitevuosi on 2050. Rakennemallin merkittävyyden vuoksi malli on tarpeen asettaa julkisesti nähtäville vuorovaikutusta varten ennen lopullista päätöskäsittelyä.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Kouvolan nykyinen maankäytön rakennemalli on laadittu vuonna 2012. Toimintaympäristön huomattavan muutoksen takia (esimerkiksi elinkeino- ja geopoliittiset haasteet) on tullut ajankohtaiseksi päivittää maankäytön rakennemalli ajan tasalle ja samalla hahmottaa kaupungin maankäytön strategisen tason suuntaviivat pitkälle tulevaisuuteen. Päivitetyn rakennemallin tavoitevuosi on 2050, ja rakennemalli sisältää kaupungin väestö- ja työpaikkaennusteet vuoteen 2050. Nämä tehdyt ennusteet ohjaavat mallin maankäytöllisiä ratkaisuja. Päivitetyn rakennemallin on tarkoitus toimia myös taustaselvityksenä ja ohjaavana asiakirjana aloitusvaiheessa olevalle kaupungin keskeisten alueiden uudelle yleiskaavalle ja soveltuvasti myös muille kaupungin kaavasunnitelmille.

Rakennemallin päivitystyötä on pohjustettu kaavoituksen sisäisillä työpajoilla talvella 2023 ja keväällä 2024. Varsinainen päivitystyö aloitettiin 14.8.2024 pyytämällä tarjoukset rakennemallin laatimisesta kaupungin Tekniikka ja ympäristö- toimialan puitesopimuksen mukaisesti kolmelta (3) konsulttiyhtiöltä. Nämä yhtiöt olivat AFRY Finland Oy, FCG Finnish Consulting Group Oy ja Sweco Finland Oy. Tarjousten kokonaisarvioinnin perusteella FCG: n tarjous katsottiin

kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi. Konsultin kanssa 11.9.2024 sovitun tilaussopimuksen jälkeen aloitettiin mallin laadintaan tarvittavien lähtötietojen koostaminen. Rakennemallin työohjelma oli jaoteltu kolmeen työvaiheeseen, jotka olivat lähtötietojen koostamisen ohella kolmen skenaariovaihtoehdon laadinta loppuvuodesta 2024 sekä skenaarioista annetun palautteen pohjalta laadittu lopullinen rakennemalli väestö- ja työpaikkaennusteineen keväällä 2025.

Kouvolan kaupungin 1.1.2025 voimaan tulleen hallintosäännön 26 §:n mukaisesti tekninen lautakunta vastaa mm. alueidenkäyttölain mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä lukuun ottamatta muille toimielimille säädettyjä ja määrättyjä tehtäviä. Tekninen lautakunta vastaa siis yleiskaavojen valmistelusta, ja rakennemallin päivitys on verrattavissa yleiskaavan valmisteluun. Yleiskaavojen hyväksyminen kuuluu alueidenkäyttölain mukaisesti kaupunginvaltuustolle.

Rakennemallityötä on ohjannut kaupungin puolelta johtava yleiskaavoittaja, ja työtä ovat sen eri vaiheissa kommentoineet niin kaavoitusyksikön henkilöstö kuin myös kaupungin yleiskaavoituksen ohjausryhmä. Työtä on sen skenaariovaiheessa esitelty tekniselle lautakunnalle infoasiana 26.11.2024 sekä kaupungin johtoryhmälle 13.1.2025, kaupunginvaltuuston strategiaseminaarissa 20.1.2025 sekä kaupunginhallituksen iltakoulussa 12.3.2025. Rakennemallityöstä on kaupungin sisäisesti voinut antaa palautetta koko prosessin ajan.

Rakennemallin pääasiallinen sisältö

Rakennemalli esitetään kartalla yleispiirteisesti ja havainnollisesti esittäen muiden muassa seuraavat seikat:

- tulevaisuuden kaupunki- ja aluerakenne ja niiden väliset yhteydet
- kaupunkialueen (päätaajamavyöhyke) sekä taajamien/palvelukylien profiili tulevaisuudessa
- liikennejärjestelmä arvioituine kehitystarpeineen
- palvelukeskittymät
- uusien elinkeinojen ja palveluiden kehitysvyöhykkeet
- merkittävimmät luonto- ja virkistysalueet
- tärkeimmät nykyiset ja tulevat siniviheryhteydet
- merkittävimmät luonto- ja kulttuurimaisemavyöhykkeet
- erityisalueet ja -reitit

Vastaavasti laaditussa rakennemalliraportissa on esitetty rakennemallin suunnitteluprosessi ja suunnittelun lähtökohdat nykytilanteen analyysineen, rakennemallin tavoitteisto, kolme (3) laadittua erityyppistä tulevaisuusskenaariota sekä lopullisen rakennemallin sisältö vaikutusten arvioineen. Rakennemallin laadintaa ovat koko prosessin ajan ohjanneet Valtioneuvoston määrittelemät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT), Kouvola kaupunkistrategian tavoitteet sekä kaupungin kaavoitusyksikössä asetut tavoitteet, jotka työn oli tarkoitus saavuttaa ja joiden mukaisia periaatteita noudattaa. Tavoitteet olivat yhdistettyinä tiivistetysti seuraavat:

- Asumisen eri muotojen mahdollistaminen ja sujuva arki
- Alueiden omaleimaisuuden hyödyntäminen vetovoimatekijänä
- Pitäytyminen lähtökohtaisesti nykyisessä rakenteessa erityisesti asuinalueiden osalta; aluerakenteen kustannustehokkuus
- Uusien elinkeinojen sijoittumisen mahdollistaminen ja nykyisten elinkeinojen toimintaedellytysten ja kehittymisen turvaaminen
- Nykyisen liikennejärjestelmän tehostaminen ja kestävien liikkumismuotojen aseman vahvistaminen
- Arvokkaiden luonto- ja virkistysalueiden varjelu sekä viher- ja virkistysreitistön kehittäminen
- Uusien mahdollisuuksien ja potentiaalien hyödyntäminen esimerkiksi matkailussa ja alueiden eri vahvuuksissa

Rakennemallityön yhteydessä on laadittu väestö- ja työpaikkaennusteet vuoteen 2050 ulottuvana. Ennusteiden pohjana on ollut paitsi Kouvola kaupungin, Kymenlaakson maakunnan ja koko maan toteutunut ja arvioitu väestönkehitys, myös erilaisten megatrendien ja muiden kehitystekijöiden pohjalta luotu näkemys Kouvola väestönkehityksestä seuraaville vuosikymmenille. Väestöennuste on laadittu sekä koko kaupungin tasolla sekä kaupungin sisäisesti suur- ja tilastoalueittain. Väestökehitystä on lisäksi tarkasteltu erikseen ikäryhmittäin sekä maahanmuuton ja maassamuuton näkökulmista. Työpaikkaennusteet on laadittu koko kaupungin tasolla. Ennusteissa on haettu kaupungin tulevaisuudelle realistista mutta samalla positiivista tulevaisuusnäkökulmaa. Ennusteet ovat ohjanneet tiiviisti rakennemallin laadintaa esimerkiksi eri alueiden väestö- ja työpaikkatavoitteiden sekä alue- ja taajamaprofiilien laadinnassa

Rakennemallin vuorovaikutuksen ja nähtävillä olon periaatteet

Rakennemallityön skenaariovaiheessa muodostetut kolme skenaariota olivat karttakyselyn muodossa nähtävillä 20.1.2025 – 9.2.2025.

Skenaarioista kerättiin palautetta myös sähköpostitse niin kaupungin sisäisesti hallintokunnittain kuin myös valituilta ulkoisilta sidosryhmiltä. Skenaarioista saadun palautteen perusteella muokattiin lopullisen rakennemallin linjaratkaisu. Skenaariopalautteesta on tehty palauteraportti.

Rakennemallityön loppuvaiheen vuorovaikutus on pääpiirteissään tarkoitus toteuttaa samalla tavalla kuin skenaariovaiheessa.

Vuorovaikutuksen järjestelyissä noudatetaan samoja periaatteita kuin kaavaluonnosten ja -ehdotusten vuorovaikutuksessa yleensäkin. Koska rakennemalli ei ole alueidenkäyttölain mukainen kaava-suunnitelma, voi kaupunki kuitenkin päättää itse oman harkintansa mukaan harjoitetun vuorovaikutuksen periaatteet ja laajuuden. Rakennemallin merkittävyyden johdosta malli tulee asettaa nähtäville riittävän ja vaikuttavan viestinnän ja vuorovaikutuksen käymiseksi. Kaupunkilaisilla ja tärkeillä sidosryhmillä on oltava mahdollisuus vaikuttaa ja antaa palautetta rakennemallista. Tästä johtuen rakennemalli on nähtävillä kaupungin nettisivuilla ja siitä tehdään lisäksi kaikille kaupunkilaisille suunnattu webropol-kysely. Sidosryhmät voivat antaa rakennemallista palautetta sähköpostitse kaupungin kirjaamoon. Sidosryhmät, joilta palautetta pyydetään ovat seuraavat:

- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
- Kymenlaakson liitto
- Uudenmaan liitto
- Päijät-Hämeen liitto
- Etelä-Savon liitto
- Etelä-Karjalan liitto
- Kotkan kaupunki
- Pyhtään kunta
- Loviisan kaupunki
- Lapinjärven kunta
- Iitin kunta
- Heinolan kaupunki
- Mäntyharjun kunta

-
- Savitaipaleen kunta
 - Luumäen kunta
 - Haminan kaupunki
 - Kymenlaakson museo
 - Kymenlaakson pelastuslaitos
 - Anjalankosken aluetoimikunta
 - Elimäki-Korian aluetoimikunta
 - Keskusta-alueen aluetoimikunta
 - Kuusankoski-Jaalan aluetoimikunta
 - Valkealan aluetoimikunta
 - Kylien neuvottelukunta
 - Kouvolan nuorisovaltuusto
 - Kouvolan kaupungin maaseutupalvelut
 - Kouvolan ydinkeskusta ry
 - Kouvola innovation Oy
 - RRT Kouvola Oy
 - Kymenlaakson kauppakamari
 - KSS Energia Oy
 - Kouvolan Vesi Oy
 - Kymen Vesi Oy
 - Fingrid Oyj
 - Gasgrid Finland Oy
 - Väylävirasto
 - Itärata Oy
 - Kouvolan Asunnot Oy
 - Kymenlaakson hyvinvointialue
 - Finavia
 - Puolustusvoimat; 1.logistiikkarykmentin esikunta

- Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry
- Suomen Metsäkeskus/kaakkoinen palvelualue
- MTK Kaakkois-Suomi

Rakennemallityön jatkokäsittely

Nähtävillä olon päätyttyä rakennemalliin voidaan vielä tehdä palautteen pohjalta esiin tulleita välttämättömiä muutoksia ja teknisluontoisia korjauksia. Saadusta palautteesta laaditaan myös palauteraportti samaan tapaan kuin työn skenaariovaiheessa. Rakennemallin varsinainen päätöskäsittely on ajankohtaista uuden kaupunkistrategian hyväksymisen jälkeen. Tällöin rakennemallin päätöskäsittely toteutetaan hallintosäännön 26 §:n mukaisesti teknisen lautakunnan vastatessa rakennemallin valmistelusta ja kaupunginvaltuuston rakennemallin hyväksymisestä.

Lisätietoja: johtava yleiskaavoittaja Jani Arponen, puh. 020 615 6452, jani.arponen(at)kouvola.fi

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää asettaa Kouvolan päivitetyn maankäytön rakennemallin julkisesti nähtäville ajalla 28.5.2025-31.8.2025.

Teknisen lautakunnan päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Tekninen lautakunta myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtava yleiskaavoittaja Jani Arposelle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

Tekninen lautakunta 19.02.2026 § 40

Valmistelija: johtava yleiskaavoittaja Jani Arponen, puh. 020 615 6452, jani.arponen(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Maankäytön rakennemallin tarkoitus on viitoittaa kaupungin maankäyttöä strategisella tasolla vuosikymmeniä eteenpäin. Maankäytön rakennemalli on luonteeltaan kaupungin oman tahtotilan ilmaiseva strateginen maankäyttösuunnitelma, jolla ei ole alueidenkäyttölaissa tarkoitettuja oikeusvaikutuksia. Rakennemallin on

kuitenkin tarkoitus erityisesti kaupungin keskeisten alueiden uutta yleiskaavatyötä sekä soveltuvasti myös muuta kaavoitusta sekä maanhankintaa strategisella suunnittelutasolla. Päivitetty maankäytön rakennemalli käsittää koko Kouvola kaupungin alueen, ja sen tavoitevuosi on 2050. Rakennemallityön pohjana on ollut vuonna 2012 laadittu Kouvola aiempi rakennemalli, minkä pohjalta myös maankäytön rakennemalli 2050 on laadittu. Rakennemalli noudattaa syksyllä 2025 valmistunutta uutta kaupunkistrategiaa ja toteuttaa sen periaatteita ja tavoitteita.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet ja kuntastrategian mukainen peruste valmistelulle

Voimassa olevan maankäytön rakennemallin laadinnan (2012) jälkeen on tullut ajankohtaiseksi päivittää maankäytön rakennemalli ajan tasalle, ja samalla hahmottaa kaupungin maankäytön strategisen tason suuntaviivat pitkälle tulevaisuuteen. Päivitystarve on syntynyt erityisesti toimintaympäristön huomattavien muutosten myötä (esimerkiksi elinkeino- ja geopolitiittisten haasteet). Päivitetty rakennemalli sisältää kaupungin väestö- ja työpaikkaennusteet vuoteen 2050. Nämä tehdyt ennusteet ohjaavat osaltaan mallin maankäytöllisiä ratkaisuja. Päivitetyt rakennemallin on tarkoitus toimia myös taustaselvityksenä ja ohjaavana asiakirjana aloitusvaiheessa olevalle kaupungin keskeisten alueiden uudelle yleiskaavalle ja soveltuvasti myös muille kaupungin kaavasuunnitelmille.

Rakennemallin päivitystyötä on pohjustettu kaavoituksen sisäisillä työpajoilla talvella 2023 ja keväällä 2024. Varsinainen päivitystyö aloitettiin 14.8.2024 pyytämällä tarjoukset rakennemallin laatimisesta kaupungin Tekniikka ja ympäristö- toimialan puitesopimuksen mukaisesti kolmelta (3) konsulttiyhtiöltä. Nämä yhtiöt olivat AFRY Finland Oy, FCG Finnish Consulting Group Oy ja Sweco Finland Oy. Tarjousten kokonaisarvioinnin perusteella FCG: n tarjous katsottiin kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi. Konsultin kanssa 11.9.2024 sovitun tilaussopimuksen jälkeen aloitettiin mallin laadintaan tarvittavien lähtötietojen koostaminen. Rakennemallin työohjelma oli jaoteltu kolmeen työvaiheeseen, jotka olivat lähtötietojen koostamisen ohella kolmen skenaariovaihtoehdon laadinta loppuvuodesta 2024, skenaarioista annetun palautteen pohjalta laadittu rakennemallisynteesi väestö- ja työpaikkaennusteineen keväällä 2025 sekä lopullisen mallin laadinta syksyllä 2025.

Rakennemalliskenaariot olivat julkisesti nähtävillä 20.1.2025-9.2.2025, ja niistä oli mahdollista antaa palautetta karttamuotoisen kyselyn kautta. Skenaariovaiheessa annettujen palautteiden yhteenveto on kokousasian **oheismateriaalina**. Skenaarion pohjalta laadittu rakennemallisynteesi oli julkisesti nähtävillä 28.5.2025-31.8.2025, ja

synteesistä oli mahdollista antaa palautetta webropol-kyselyn muodossa. Synteesistä annettujen palautteiden kooste on kokousasian **oheismateriaalina**. Skenaarioista sekä synteesistä kerättiin palautetta myös sähköpostitse niin kaupungin sisäisesti hallintokunnittain kuin myös valituilta ulkoisilta sidosryhmiltä. Sidosryhmien antamat lausunnot ovat päätösasian liitteinä. Rakennemallityöstä on kaupungin sisäisesti voinut lisäksi antaa palautetta koko prosessin ajan.

Rakennemallityötä on ohjannut kaupungin puolelta johtava yleiskaavoittaja, ja työtä ovat sen eri vaiheissa kommentoineet niin kaavoitusyksikön henkilöstö kuin myös kaupungin yleiskaavoituksen ohjausryhmä. Työtä on sen skenaariovaiheessa esitelty tekniselle lautakunnalle infoasiana 26.11.2024 sekä kaupungin johtoryhmälle 13.1.2025, kaupunginvaltuuston strategiaseminaarissa 20.1.2025 sekä kaupunginhallituksen iltakoulussa 12.3.2025.

Rakennemalliskenaarioiden pohjalta laadittu rakennemallisynteesi esiteltiin tekniselle lautakunnalle 22.5.2025, ja samalla lautakunta päätti synteesin nähtäville asettamisesta. Annettujen palautteiden ja näkemysten perusteella rakennemallisynteesiä muokattiin ja päivitettiin siten, että valmis rakennemalli esitettiin yleiskaavoituksen ohjausryhmälle 1.12.2025. Ohjausryhmältä saatujen palautteiden perusteella mallia muokattiin vielä hieman teknisen lautakunnan päätöskäsittelyä varten. Lopullisen rakennemallin kartta on kokousasian **liitteenä** ja muokatut karttamerkinnot perusteluineen on esitetty tarkemmin **liitteenä** olevassa rakennemalliraportissa. Vuoden 2012 rakennemallin kartta on myös vertailtavuuden vuoksi kokousasian **oheismateriaalina**.

Kouvolan kaupungin 1.1.2025 voimaan tulleen hallintosäännön 26 §:n mukaisesti tekninen lautakunta vastaa mm. alueidenkäyttölain mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä lukuun ottamatta muille toimielimille säädettyjä ja määrättyjä tehtäviä. Tekninen lautakunta vastaa siis yleiskaavojen valmistelusta, ja rakennemallin päivitys on verrattavissa yleiskaavan valmisteluun. Rakennemallin hyväksymisestä päättää edelleen kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen esityksestä.

Kouvolan kaupunkistrategian 2025–2029 ytimessä on elinvoiman lisääminen, ja strategian painopisteinä ovat lapset, nuoret ja yritykset. Elinvoiman lisäämisessä sekä strategian mukaisessa, tavoitteellisessa toiminnassa maankäytön tehokas ja tulokellinen suunnittelu on avainasemassa. Maankäytön rakennemalli on kaupungin oman tahtotilan mukainen maankäytön strateginen suunnitelma, jonka tulee olla tiivistä kytköksissä kaupunkistrategiaan. Näin ollen maankäytön rakennemallin uudistaminen palvelee uudistunutta kaupunkistrategiaa ja sen tavoitteita rakentamalla Kouvolan tulevaisuuskuvaa kokonaisvaltaisesti maankäytön suunnittelun keinoin.

Rakennemallin pääasiallinen sisältö

Rakennemalli esitetään liitteenä olevalla kartalla yleispiirteisesti ja havainnollisesti esittäen muiden muassa seuraavat teemakohtaiset tarkastelut:

- tulevaisuuden kaupunki- ja aluerakenne ja niiden väliset yhteydet
- keskeisen kaupunkirakenteen (suurimmat taajamat lähialueineen) sekä muiden taajamien ja palvelukylien profiili tulevaisuudessa
- liikennejärjestelmä arvioituine kehitystarpeineen
- palvelukeskittymät
- uusien elinkeinojen ja palveluiden kehitysvyöhykkeet
- merkittävimmät luonto- ja virkistysalueet
- tärkeimmät nykyiset ja tulevat siniviheryhteydet
- merkittävimmät luonto- ja kulttuurimaisemavyöhykkeet
- erityisalueet ja -reitit

Vastaavasti laaditussa liitteenä olevalla rakennemalliraportissa on esitetty rakennemallin suunnitteluprosessi ja suunnittelun lähtökohdat nykytilanteen analyysineen, rakennemallin tavoitteisto, kolme (3) laadittua erityyppistä tulevaisuusskenaariota sekä rakennemallisynteesin ja lopullisen rakennemallin sisältö vaikutusten arvioineen. Rakennemallin laadintaa ovat koko prosessin ajan ohjanneet Valtioneuvoston määrittelemät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT), Kouvola kaupunkistrategian tavoitteet sekä kaupungin kaavoitusyksikössä asetut tavoitteet, jotka työn oli tarkoitus saavuttaa ja joiden mukaisia periaatteita noudattaa. Tavoitteet olivat yhdistettyinä tiivistetysti seuraavat:

- Asumisen eri muotojen mahdollistaminen ja sujuva arki
- Alueiden omaleimaisuuden ja sijainnin hyödyntäminen vetovoimatekijänä
- Pidättäytyminen uusien kaavoitettujen asuinalueiden osoittamisesta, ellei väestökehitys edellytä tätä
- Nykyisten elinkeinojen toimintamahdollisuuksien turvaaminen sekä uusien elinkeinomahdollisuuksien hyödyntäminen
- Uusien monipuolisten elinkeinoalueiden osoittaminen

- Nykyisen liikennejärjestelmän tehostaminen ja erityisesti kestävien liikkumismuotojen aseman vahvistaminen
- Lähiluonnon (sini- ja viheryhteydet) sekä muiden luontoalueiden varjelu ja virkistysalueiden kehittäminen.
- Matkailun kehittäminen niin luonto- kuin kulttuurikohteiden osalta
- Hukkainvestointien välttäminen yhdyskuntarakenteen kehittämisessä

Rakennemallityön yhteydessä on laadittu **liitteenä** oleva väestö- ja työpaikkaennusteet vuoteen 2050 ulottuvana. Ennusteiden pohjana on ollut paitsi Kouvolan kaupungin, Kymenlaakson maakunnan ja koko maan toteutunut ja arvioitu väestönkehitys, myös erilaisten megatrendien ja muiden kehitystekijöiden pohjalta luotu näkemys Kouvolan väestönkehityksestä seuraaville vuosikymmenille. Väestöennuste on laadittu sekä koko kaupungin tasolla sekä kaupungin sisäisesti suur- ja tilastoalueittain. Väestökehitystä on lisäksi tarkasteltu erikseen ikäryhmittäin sekä maahanmuuton ja maassamuuton näkökulmista. Työpaikkaennusteet on laadittu koko kaupungin tasolla. Ennusteissa on haettu kaupungin tulevaisuudelle realistista mutta samalla positiivista tulevaisuusnäkökymää. Ennusteet ovat ohjanneet tiiviisti rakennemallin laadintaa esimerkiksi eri alueiden väestö- ja työpaikkatavoitteiden sekä alue- ja taajamaprofiilien laadinnassa. Väestö- ja työpaikkaennusteet toteuttavat uutta kaupunkistrategiaa siten, että niiden mukaisesti Kouvolan asema Kaakkois-Suomen suurimpana kaupunkina säilyy.

Lopullisen rakennemallin laadinnan yhteydessä tärkeimmät rakennemallikartalla näkyvät muutokset verrattuna edellä mainittuun synteesivaiheeseen ovat seuraavat:

- lisätty kaksi maankäytön kehittämisaluetta (Korian eteläpuolinen sekä Ummeljoen länsipuolinen alue) sekä poistettu pitkän tähtäimen aikamääre kehittämisalueen määritelmästä.
- lisätty kartalle maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet.
- Muokattu maisema-alueiden nimikkeitä ja poistettu salpausselkämerkinnät sekä vapaa-ajan asumiseen painottuvan alueen merkintä metsäiseltä järvisuotalueelta.
- yhdistetty olemassa olevat kävelyn ja pyöräilyn sekä virkistys- ja retkeilyn reitit ja näihin liittyvät yhteystarpeet kahdelle merkinnälle (kävelyn ja pyöräilyn reitti; virkistys- ja retkeilyreitti) sekä täsmennetty reittien laatua ja keskinäistä hierarkiaa.

- asumisen ydinalueen ja keskeisen kaupunkirakenteen sisällä olevat virkistysreitimerkinnot sisältyvät taajamarakenteeseen, ja täten erillinen ydinkaupungin viherkehä- merkintä on poistettu.
- elinkeinoalueiden merkinnot on korjattu ja täsmennetty siten, että aiemmasta yhdeksästä merkinnästä on muokattu neljä merkintää lopulliseen karttaesitykseen. Näiden merkintöjen tarkoitus on mahdollistaa joustavasti erityyppisten elinkeinotoimintojen sijoittuminen sopiviksi katsotuille sijainneille.
- Itäradan jatkosuunnitteluun etenevästä linjauksesta on päätetty hankeyhtiön toimesta loppuvuonna 2025, ja tämän mukainen linjaus on merkitty rakennemallikartalle.
- Lisätty Yrtinkankaan ampumaurheilukeskuksen merkintä.

Näiden edellä mainittujen muutosten ohella karttaa ja sen merkintöjä on muutettu ja päivitetty visuaalisuuden ja luettavuuden parantamiseksi, ja samalla myös eri toimintojen aluerajauksia on paikoin tarkistettu.

Lisätietoja: johtava yleiskaavoittaja Jani Arponen, puh. 020 615 6452, [jani.arponen\(at\)kouvola.fi](mailto:jani.arponen(at)kouvola.fi)

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta merkitsee Kouvolan maankäytön rakennemallin tiedoksi ja päättää esittää kaupunginhallitukselle Kouvolan maankäytön rakennemallin 2050 hyväksymistä ohjeellisesti noudatettavaksi uuden keskeisten alueiden yleiskaavan 2050 laatimistyössä.

Teknisen johtajan muutettu päätösehdotus:

Tekninen lautakunta merkitsee Kouvolan maankäytön rakennemallin tiedoksi ja päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle Kouvolan maankäytön rakennemallin 2050 hyväksymistä ohjeellisesti noudatettavaksi uuden keskeisten alueiden yleiskaavan 2050 laatimistyössä.

Teknisen lautakunnan päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Tekninen lautakunta myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtava yleiskaavoittaja Jani Arposelle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginhallitus 02.03.2026 § 54

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Tekninen lautakunta on 19.2.2026 § 40 käsitellyt Kouvolan maankäytön rakennemallia 2050. Lautakunta on lähettänyt rakennemallin hyväksyttäväksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Kouvolan kaupungin 1.1.2025 voimaan tulleen hallintosäännön 26 §:n mukaisesti tekninen lautakunta vastaa mm. alueidenkäyttölain mukaan kunnalle kuuluvista tehtävistä lukuun ottamatta muille toimielimille säädettyjä ja määrättyjä tehtäviä. Tekninen lautakunta vastaa siis yleiskaavojen valmistelusta, ja rakennemallin päivitys on verrattavissa yleiskaavan valmisteluun. Rakennemallin hyväksymisestä päättää edelleen kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen esityksestä.

Maankäytön rakennemalli 2050 liiteaineistoinen on **liitteenä**.

Tekninen johtaja Hannu Tylli on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: johtava yleiskaavoittaja Jani Arponen, puh. 020 615 6452, jani.arponen(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Kouvolan maankäytön rakennemallin 2050 ohjeellisesti noudatettavaksi uuden keskeisten alueiden yleiskaavan 2050 laatimistyössä.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden tekninen johtaja Hannu Tyllille, joka oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginvaltuusto 23.03.2026

Liitteenä maankäytön rakennemallikartta 2050, FCG:n raportti Kouvola maankäytön rakennemallista 2050 sekä FCG:n raportti Kouvola väestö- ja työpaikkaskenaarioista 2050.

Oheismateriaalina rakennemallikyselyn koosteraportti, rakennemallisynteesin nähtävilläolon kyselyraportti sekä vuoden 2021 rakennemallin kartta.

Asiantuntijana kokouksessa paikalla vastaamassa kysymyksiin on johtava yleiskaavoittaja Jani Arponen.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Kouvola maankäytön rakennemallin 2050 ohjeellisesti noudatettavaksi uuden keskeisten alueiden yleiskaavan 2050 laatimistyössä.

Kaupunginvaltuuston päätös:**Liitteet**

- Liite 15 Rakennemallikartta Kouvola 2050_Tela19022026_Kh02032026_kv23032026
- Liite 16 Raportti Kouvola maankäytön rakennemalli 2050_Tela19022026_Kh02032026_kv23032026
- Liite 17 Kouvola väestö- ja työpaikkaskenaariot 2050_Tela19022026_Kh02032026_kv23032026

Oheismateriaali

- Rakennemallikyselyn koosteraportti, skenaariovaihe_Tela19022026_Kh02032026_kv23032026
- Rakennemallisynteesin nähtävilläolo 6-8 2025, kyselyraportti_Tela19022026_Kh02032026_kv23032026
- Vuoden 2012 rakennemallin kartta_Tela19022026_Kh02032026_kv23032026

6

Kansainvälistyvä Kouvola -ohjelman raportti vuodesta 2025

463/00.01.02.02/2026

Kaupunginhallitus 16.03.2026 § 62

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kansainvälistyvä Kouvola 2025–2032-ohjelman ensimmäinen vuosiraportti esittelee ohjelman toteutumista vuonna 2025. Käsittely perustuu kaupunginvaltuuston 11.11.2024 tekemään päätökseen, jonka mukaan ohjelman ensimmäisestä toimintavuodesta raportoidaan valtuustolle.

Vuosiraportissa arvioidaan, miten Kansainvälistyvä Kouvola -ohjelman toimenpiteet ovat vuonna 2025 edistäneet ohjelman kolmea keskeistä kehittämiskohdetta – pitovoimaa, työllisyyttä ja elinvoimaa – sekä tuodaan kaupunginhallitukselle ja valtuustolle tietopohjaa jatkopäätöksentekoon ja resurssien suuntaamiseen ohjelmakaudella.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet ja kuntastrategian mukainen peruste valmistelulle

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Kansainvälistyvä Kouvola 2025–2032-ohjelman 11.11.2024 (§ 76). Samalla valtuusto päätti muuttaa ohjelman seurantaa koskevaa kirjausta siten, että ohjelman ensimmäisestä toimintavuodesta (2025) laaditaan raportti kaupunginvaltuustolle, ja tämän jälkeen ohjelman etenemisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle kahden vuoden välein.

Kouvolan kaupunkistrategia 2025–2029 Turvallinen ja elinvoimainen Kaakkois-Suomen keskus tavoitteena on edistää koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa.

Kansainvälistyvä Kouvola -ohjelma linjaa kaupungin kansainvälisen toiminnan suuntaa ja tukee toimialoja ja päätöksentekijöitä resurssien suuntaamisessa. Ohjelmassa kansainvälisyydellä tarkoitetaan sekä investointeihin ja yritystoimintaan liittyvää houkuttelevuutta, kansainvälisten kehittämismahdollisuuksien ja hankerahoituksen hyödyntämistä, että oppilaitosten ja asukaspohjan kansainvälisyyttä. Kansainvälisyys on väline kaupunkistrategian tavoitteiden saavuttamiseen, ei erillinen päämäärä.

Ohjelmassa on kolme keskeistä kehittämiskohdetta: pitovoima, työllisyys sekä elinvoima.

Vuoden 2025 raportti on ohjelman ensimmäinen vuosiraportti. Ohjelman mittarit, toimenpiteet ja tavoitteet on laadittu koko ohjelmakaudelle; vuosiraportissa kuvataan vuoden 2025 aikana toteutetut toimenpiteet. Mittarointia kehitetään ohjelmakauden edetessä.

Yleiskuva ensimmäisestä toimintavuodesta

Vuonna 2025 Kansainvälistyvä Kouvola -ohjelmassa rakennettiin ennen kaikkea perusrakenteita: avattiin International House Kouvola ja käynnistettiin sen hanke, lisättiin monikielistä viestintää (mm. englanninkielinen Kouvola-materiaali ja verkkosisältö), kehitettiin joukkoliikennettä ja matkaketjuja oppilaitokset huomioiden, käynnistettiin uusia tapahtumia ja palveluja kansainvälisille asukkaille (esim. Minun Kouvola, Meeting point -illat, ja museopalvelujen kieliversiot). Asumisen ja vapaa-ajan osalta otettiin askeleita opiskelija- ja yhteisöllisen asumisen suuntaan (Pukimon korttelin suunnittelu) sekä vahvistettiin harrastus- ja kulttuuripalvelujen saavutettavuutta useilla kielillä.

Työllisyyden ja elinvoiman osalta vuosi oli ”rakennusvuosi”: luotiin tulosperusteinen kotoutumiskoulutus, kaupungin korkeakouluharjoittelumalli ja kansainvälisten opiskelijoiden harjoittelupaikkojen määrää lisättiin, tehtiin maahanmuuttaneiden työllistymisen pullonkaulaselvitys sekä käynnistettiin toimenpiteitä kansainvälisen yrittäjyyden tukemiseksi (neuvonta, tapahtumat) ja Euroopan sisäisen rekrytointiyhteistyön vahvistamiseksi. Logistiikan ja matkailun vahvuuksia hyödynnettiin messu- ja verkostotyössä (mm. Transport Logistics -messut, kansainvälisten yöpymisten kasvu, VisitKouvola englanniksi), ja kansainvälisiä verkostoja sekä ystävyyskaupunkisuhteita laajennettiin, mutta useiden toimien tulosvaikutukset näkyvät vasta ohjelmakauden myöhemmissä vuosissa.

Kansainvälistyvä Kouvola 2025-2032 -ohjelman vuosiraportti 2025 on **liitteenä**.

Kansainvälisen työn koordinaattori Kaisa Spies on asiantuntijana kokouksessa paikalla vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja; kansainvälisen työn koordinaattori Kaisa Spies, puh 020 615 8530, [kaisa.spies\(at\)kouvola.fi](mailto:kaisa.spies(at)kouvola.fi) ja kehittämispäällikkö Liisa Kolari, puh 020 615 8026, [liisa.kolari\(at\)kouvola.fi](mailto:liisa.kolari(at)kouvola.fi)

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. merkitä osaltaan tiedoksi Kansainvälistyvä Kouvola 2025–2032-ohjelman toteutumista koskevan vuosiraportin vuodelta 2025.
2. esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi valtuuston 11.11.2024 § 76 päätöksen mukaisesti Kansainvälistyvä Kouvola 2025-2032 ohjelman ensimmäistä toimintavuotta koskevan raportin vuodelta 2025.
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 17.3.2026 lukien.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Miia Witting teki seuraavan muutosehdotuksen ”täydennetään päätösehdotukseen myös kohta 4. hallitukselle tuodaan raportti jatkossa kerran vuodessa ja kohta 5. raportointia ja fokusta raportin osalta terävöitetään.”

Kaupunginhallituksen jäsen Janne Wall kannatti Wittingin muutosehdotusta.

Koska asiasta oli tehty kannatettu muutosehdotus, puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko muutosehdotus hyväksyä yksimielisesti. Kaupunginhallitus oli asiassa yksimielinen, joten puheenjohtaja totesi muutosehdotuksen tulleen kaupunginhallituksen päätökseksi:

Kaupunginhallitus päätti

1. merkitä osaltaan tiedoksi Kansainvälistyvä Kouvola 2025–2032-ohjelman toteutumista koskevan vuosiraportin vuodelta 2025.
2. esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi valtuuston 11.11.2024 § 76 päätöksen mukaisesti Kansainvälistyvä Kouvola 2025-2032 ohjelman ensimmäistä toimintavuotta koskevan raportin vuodelta 2025.
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 17.3.2026 lukien.
4. että kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle tuodaan raportti tiedoksi kerran vuodessa.
5. että raportointia ja fokusta raportin osalta terävöitetään.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti

1. merkitä osaltaan tiedoksi Kansainvälistyvä Kouvola 2025–2032-ohjelman toteutumista koskevan vuosiraportin vuodelta 2025.

2. esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi valtuuston 11.11.2024 § 76 päätöksen mukaisesti Kansainvälistyvä Kouvola 2025-2032 ohjelman ensimmäistä toimintavuotta koskevan raportin vuodelta 2025.
 3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 17.3.2026 lukien.
 4. että kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle tuodaan raportti tiedoksi kerran vuodessa.
 5. että raportointia ja fokusta raportin osalta terävöitetään.
-

Kaupunginvaltuusto 23.03.2026

Liitteenä Kansainvälistyvä Kouvola 2025-2032 -ohjelman vuosiraportti 2025.

Asiantuntijana kokouksessa paikalla vastaamassa kysymyksiin on kansainvälisen työn koordinaattori Kaisa Spies.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto

1. merkitsee tiedoksi valtuuston 11.11.2024 § 76 päätöksen mukaisesti Kansainvälistyvä Kouvola 2025-2032 ohjelman ensimmäistä toimintavuotta koskevan raportin vuodelta 2025.
2. päättää, että kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle tuodaan raportti tiedoksi kerran vuodessa ja että raportointia ja fokusta raportin osalta terävöitetään.

Kaupunginvaltuuston päätös:

Liitteet

Liite 18 Kansainvälistyvä Kouvola 2025-2032 -raportti 2025_kh16032026_kv23032026

7

Vastaus valtuustoaloitteeseen koulutuspilottin rakentamisesta Kouvolaan

9839/00.05.00/2025

Kaupunginvaltuusto 19.05.2025 § 40

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Jenny Hasun, Kimmo Jokirannan, Liisa Varjolan, Laila Uljaksen, Janne Wallin, Markku Pakkasen, Henna Hovin, Maija Lehtomäen, Mia Ylä-Outisen, Camilla Relanderin, Kirsi Kekin, Sanna Jacksenin, Nita Aholan, Tiina Hämäläisen, Jenni Aikion ja Iida Pilli-Sihvolan jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Keskustan valtuustoryhmä ehdottaa koulutuspilottin rakentamista Kouvolaan

Kouvolan Keskustan valtuustoryhmä ehdottaa, että Kouvola aloittaa rakentamaan koulutuksenpilottia. Tämän tarkoituksena on osaamisen vahvistamisen ja kasvattamisen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on raportoinut, että lasten- ja nuorten oppimistulokset ovat heikentyneet. Kouvolan kaupungin strategiassa lapset ja nuoret ovat nostettu yhdeksi kasvunkärjeksi. OECD on antanut Suomelle vuonna 2022 ehdotuksia, jolla osaamisen tasoa olisi mahdollista nostaa. Osaamistason vahvistamisen puolesta puhuvat yhteiskunnassa laajasti useat järjestöt ja toimijat.

Tavoitteena on, että Kouvolan kaupunki hakee koulutuksenpilottiin rahoitusta opetusministeriöstä. Työ aloitetaan hankkeena, missä luodaan toimintamalleja, jolla paikallisesti osaamistasoa voidaan vahvistaa. Koulutuspilotti tähtää lasten- ja nuorten osaamisen kasvattamiseen erityisesti luku ja matemaattisluonnontieteellisissä aineissa. Tavoitteena on, että hanke on pitkäkestoinen ja sen toimenpiteitä ja tuloksia voidaan aktiivisesti seurata.

Keskustan valtuustoryhmä”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Valmistelija: Koulutuspalvelupäällikkö Maria Lammi, p. 020 615 5338, maria.lammi(at)kouvola.fi

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Kouvolan Keskustan valtuustoryhmä ehdottaa, että Kouvola aloittaa rakentamaan koulutuksen pilottia, jonka tarkoituksena on osaamisen vahvistaminen ja kasvattaminen.

Tavoitteena on, että Kouvolan kaupunki hakee koulutuksen pilottiin rahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Valtuustoaloitteen mukaan työ tulee aloittaa hankkeena, jossa luodaan paikallista osaamistasoa vahvistavia toimintamalleja. Koulutuspilotti tähtää lasten- ja nuorten osaamisen kasvattamiseen erityisesti luku ja matemaattis-luonnontieteellisissä aineissa. Tavoitteena on, että hanke on pitkäkestoinen ja sen toimenpiteitä ja tuloksia voidaan aktiivisesti seurata.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on raportoinut, että lasten- ja nuorten oppimistulokset ovat heikentyneet. Kouvolan kaupungin strategiassa lapset ja nuoret ovat nostettu yhdeksi kasvunkärjeksi. OECD on antanut Suomelle vuonna 2022 ehdotuksia, jolla osaamisen tasoa olisi mahdollista nostaa. Osaamistason vahvistamisen puolesta puhuvat yhteiskunnassa laajasti useat järjestöt ja toimijat.

Nykytilakuvaus

Joustava esi- ja alkuopetus (JEA) on valittu Kouvolan kaupungin talousarvion painopisteeksi myös vuodelle 2026. JEA on kirjattu vahvasti myös esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin.

Kouvolan kaupunki osallistuu vuosina 2024–2026 Helsingin yliopiston, Turun yliopiston ja Åbo Akademin tutkimukseen, jossa kehitetään sähköistä arviointivälinettä FUNA junioria. FUNA Juniorissa tarkastellaan matemaattisten ja lukemisen perustaitojen oppimista 6–8-vuotiailla lapsilla (eskari, 1. ja 2. luokat). Arviointiväline on tarkoitettu opettajien avuksi tunnistamaan mahdollisimman nopeasti sellaiset lapset, jotka tarvitsevat tukea oppimiselleen.

Lukuvuoden 2024–2025 arviointituloksia on esitelty esi- ja perusopetuksen henkilöstölle keväällä 2025. Syksyn 2025 tulokset tulevat kevään 2026 aikana. Yhteistyötä Turun yliopiston kanssa halutaan jatkaa ja laajentaa koskemaan myös muita ikäluokkia.

Kouvolassa on edistetty lukemista mm. lukuhankkeiden avulla. Lukeva Kouvola -hanke toimi vuosina 2020–2023. Hankkeen tavoitteena oli kehittää lukemisen kulttuuria ja tukea kielellisen toiminnan ja siihen

innostavan ympäristön sekä lukemisen perustaitojen vahvistumista. Hankkeen toimenpiteiden avulla tuettiin perheiden, varhaiskasvatuksen ja esi- ja alkuopetuksen henkilöstö älukeharrastuneisuudessa ja lukemaan innostamisessa. Hankkeessa kehitettiin kielellistä ympäristöä ja vahvistettiin monilukutaitoa sekä edistettiin kirjasto- ja verkostoyhteistyötä.

Lukeva Kaakko –hankkeen (2022–2023) avulla edistettiin 3.–9. luokkaisten lukutaitoa yhteistyössä Kaakkois-Suomen kuntien kanssa. Hankkeessa hankittiin laadukkaita materiaalia Lukeva kunta -verkoston käyttöön. Edistettiin kirjastohenkilöstön asiantuntijuuden hyödyntämistä lukutaitotyössä sekä lisättiin opettajien pedagogista osaamista (monilukutaito, lukemisen, lukutaidon, kielen, kirjallisuuden ja sanataiteen merkitys sekä mediakasvatus ja digitaaliset ympäristöt).

Yläkoululaisten lukutaitoa on edistetty myös Kymin 100-vuotissäätiön tuella. Kouvolan yläkoulujen äidinkielen opetukseen tuoksi kohdennettiin yhteistyötä kirjallisuuden ammattilaisen Aleksis Salusjärven kanssa. Hänen erikoisosaamisensa painottuu erityisesti lukemiseen kielteisesti suhtautuviin nuoriin ja erilaisiin lukemisen tapojen motivointiin.

Kaakkois-Suomen MLL, Kouvolan kaupunki ja koulut, Kouvolan kirjasto, Kouvolan alueen toimikunnat ja Kouvolan vanhemmat KOVAT ry ja Tykkimäen Huvipuisto ovat yhdessä järjestäneet Lukukisaa koulujen ja luokkien välillä. Tavoitteena on kilpailun avulla innostaa alakoululaisia hankkimaan lukuminuutteja omalle luokalleen. Lukukisan järjestämistä jatketaan myös tulevaisuudessa perusopetuksen koordinoimana.

Osa kouluista on ilmoittanut maksuttomaan Lukeva koulu -ohjelmaan, joka on osa Lukutaito-ohjelmaa ja Kansallisen lukutaitostrategian 2030 toimeenpanoa. Lukeva koulu -ohjelma tukee opettajia ja koko koulun henkilöstöä lukemiseen innostavan kielitietoisien toimintakulttuurin luomisessa. Ohjelma tarjoaa maksuttomasti työkaluja koulun lukutaitotyön suunnitteluun ja seurantaan, lukutaitoaiheisia webinaareja sekä tietoa ja työtapoja opettajille monilukutaidon vahvistamiseen.

Kouvolaan laaditaan parhaillaan lukutaito-ohjelmaa, joka tukee kaikenikäisiä kouvolaalaisia. Ohjelma valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä ja siinä etsitään uusia, innostavia tapoja vahvistaa lukutaitoa.

Lukutaitoa edistämässä on laaja joukko Kouvolan kaupungin eri alojen ammattilaisia, hyvinvointialue ja lukuisat kolmannen sektorin toimijat. Keskeisessä roolissa ovat kasvatuksen ja opetuksen palvelut sekä kirjasto. Kaikki, jotka haluavat olla mukana lisäämässä lukemisen iloa ja osaamista, ovat tervetulleita mukaan verkostoon.

Hanke toteuttaa kansallista lukutaitostrategiaa 2030 sekä Kouvolan kaupungin strategiaa. Kouvola on vahvasti mukana rakentamassa Suomesta maailman monilukutaitoisinta maata – ilolla, innostuksella ja yhteistyöllä. Lukutaito-ohjelmalle on myönnetty 44 000 € OPH:n Lukeva Kunta-rahoitusta.

Lukutaito-ohjelmaan etsitään konkreettisia, lukutaitoa vahvistavia toimenpiteitä. Siihen sitoudutaan ja sen toteutumista tarkastellaan vuosittain.

Matematiikan osaamisen vahvistamiseen on olemassa painotuksia esimerkiksi Eskolanmäen koulun High Tech –erikoisluokka ja Kouvolan yhteiskoulun matematiikan erityisluokka. Lisäksi yksittäiset yläkoulut hyödyntävät Turun yliopiston Ville-oppimisympäristöä matematiikan osalta.

Turun yliopiston matemaattisluonnontieteellisen tiedekunnan Oppimisanalytiikan tutkimusinstituutin kanssa ollaan laatimassa puitesopimusta matematiikan oppimispolututkimuksesta ja DigiArvin eli opettajien vuosiluokka-arvioinnin tutkimuksesta. Sopimuksella vahvistetaan tutkimusyhteistyötä osapuolten välillä tavoitteena opetuksen ja oppimisen kehittämiseen tähtäävä tutkimustoiminta, opetuksen kehittäminen sekä laadukkaan oppimisen turvaaminen tasa-arvoisesti kaikille oppilaille sopijapuolen kouluissa.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijöille kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Valtuustoaloitteen tekijät eivät ole kommentoineet laadittua vastausta määräaikaan mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Edellä mainittujen jo tehtyjen toimenpiteiden lisäksi Kouvolan kaupungin kasvatuksessa ja opetuksessa tarkastellaan tulevia Opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallisia erityisavustushakuja valtuustoaloitteen esittämien painopisteiden mukaisesti. Rahoitusta haetaan, mikäli hakuja avautuu ja hakeminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Lisätietoja: Koulutuspalvelupäällikkö Maria Lammi, p. 020 615 5338, maria.lammi(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää

1. antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen
2. jatkaa nykyisiä toimenpiteitä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
3. seurata aktiivisesti tulevia hankehakuja ja osallistua niihin mahdollisuuksien mukaan joko omana hakuna tai yhteishankkeina
4. tuoda tiedoksi FUNA Juniorin tutkimustuloksia Kasvatus- ja opetuslautakunnalle matematiikan ja äidinkielen osaamisen osalta.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kokous keskeytettiin tämän asian käsittelyn jälkeen tauon pitämistä varten.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Inka Häkkinen, kaupunginhallituksen edustaja Toni Vainikka, nuorisovaltuuston edustaja Helmi Nippula ja asiantuntija controller Outi Koponen poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus 16.02.2026 § 47

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Sivistyksen toimialan, toinen aste ja korkeakoulutus-palvelun vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Kouvolan Keskustan valtuustoryhmä ehdottaa, että Kouvola aloittaa rakentamaan koulutuksen pilottia, jonka tarkoituksena on osaamisen vahvistaminen ja kasvattaminen.

Tavoitteena on, että Kouvolan kaupunki hakee koulutuksen pilottiin rahoitusta Opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Valtuustoaloitteen mukaan työ tulee aloittaa hankkeena, jossa luodaan paikallista osaamistasoa vahvista-via toimintamalleja. Koulutuspilotti tähtää lasten- ja nuorten osaamisen kasvattamiseen erityisesti luku ja matemaattisluonnontieteellisissä aineissa. Tavoitteena on, että hanke on pitkäkestoinen ja sen toimenpiteitä ja tuloksia voidaan aktiivisesti seurata.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on raportoinut, että lasten- ja nuorten oppimistulokset ovat heikentyneet. Kouvolan kaupungin strategiassa lapset ja nuoret ovat nostettu yhdeksi kasvunkärjeksi. OECD on antanut

Suomelle vuonna 2022 ehdotuksia, jolla osaamisen tasoa olisi mahdollista nostaa. Osaamistason vahvistamisen puolesta puhuvat yhteiskunnassa laajasti useat järjestöt ja toimijat.

Nykytilakuvaus

Joustava esi- ja alkuopetus (JEA) on valittu Kouvolan kaupungin talousarvion painopisteeksi myös vuodelle 2026. JEA on kirjattu vahvasti myös esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin.

Kouvolan kaupunki osallistuu vuosina 2024–2026 Helsingin yliopiston, Turun yliopiston ja Åbo Akademin tutkimukseen, jossa kehitetään sähköistä arviointivälinettä FUNA junioria. FUNA Juniorissa tarkastellaan matemaattisten ja lukemisen perustaitojen oppimista 6–8-vuotiailla lapsilla (eskari, 1. ja 2. luokat). Arviointiväline on tarkoitettu opettajien avuksi tunnistamaan mahdollisimman nopeasti sellaiset lapset, jotka tarvitsevat tukea oppimiselleen.

Lukuvuoden 2024–2025 arviointituloksia on esitelty esi- ja perusopetuksen henkilöstölle keväällä 2025. Syksyn 2025 tulokset tulevat kevään 2026 aikana. Yhteistyötä Turun yliopiston kanssa halutaan jatkaa ja laajentaa koskemaan myös muita ikäluokkia.

Kouvolassa on edistetty lukemista mm. lukuhankeiden avulla. Lukeva Kouvola -hanke toimi vuosina 2020–2023. Hankkeen tavoitteena oli kehittää lukemisen kulttuuria ja tukea kielellisen toiminnan ja siihen innostavan ympäristön sekä lukemisen perustaitojen vahvistumista. Hankkeen toimenpiteiden avulla tuettiin perheiden, varhaiskasvatuksen ja esi- ja alkuopetuksen henkilöstöä luku-harrastuneisuudessa ja lukemaan innostamisessa. Hankkeessa kehitettiin kielellistä ympäristöä ja vahvistettiin monilukutaitoa sekä edistettiin kirjasto- ja verkostoyhteistyötä.

Lukeva Kaakko –hankkeen (2022–2023) avulla edistettiin 3.–9. luokkaisten lukutaitoa yhteistyössä Kaakkois-Suomen kuntien kanssa. Hankkeessa hankittiin laadukkaita materiaalia Lukeva kunta -verkoston käyttöön. Edistettiin kirjastohenkilöstön asiantuntijuuden hyödyntämistä lukutaitotyössä sekä lisättiin opettajien pedagogista osaamista (monilukutaito, lukemisen, lukutaidon, kielen, kirjallisuuden ja sanataiteen merkitys sekä mediakasvatus ja digitaaliset ympäristöt).

Yläkoululaisten lukutaitoa on edistetty myös Kymin 100-vuotissäätiön tuella. Kouvolan yläkoulujen äidinkielen opetukseen tuoksi kohdennettiin yhteistyötä kirjallisuuden ammattilaisen Aleksis Salusjärven kanssa. Hänen erikoisosaamisensa painottuu erityisesti lukemiseen kielteisesti suhtautuviin nuoriin ja erilaisiin lukemisen tapojen motivointiin.

Kaakkois-Suomen MLL, Kouvolan kaupunki ja koulut, Kouvolan kirjasto, Kouvolan alueen toimikunnat ja Kouvolan vanhemmat KOVAT ry ja Tykkimäen Huvipuisto ovat yhdessä järjestäneet Lukukisaa koulujen ja luokkien välillä. Tavoitteena on kilpailun avulla innostaa alakoululaisia hankkimaan lukuminuutteja omalle luokalleen. Lukukisan järjestämistä jatketaan myös tulevaisuudessa perusopetuksen koordinoimana.

Osa kouluista on ilmoittanut maksuttomaan Lukeva koulu -ohjelmaan, jo-ka on osa Lukutaito-ohjelmaa ja Kansallisen lukutaitostrategian 2030 toimeenpanoa. Lukeva koulu -ohjelma tukee opettajia ja koko koulun henkilöstöä lukemiseen innostavan kielitietoisien toimintakulttuurin luomisessa. Ohjelma tarjoaa maksuttomasti työkaluja koulun lukutaitotyön suunnitteluun ja seurantaan, lukutaitoaiheisia webinaareja sekä tietoa ja työtapoja opettajille monilukutaidon vahvistamiseen.

Kouvolaan laaditaan parhaillaan lukutaito-ohjelmaa, joka tukee kaikenikäisiä kouvolaalaisia. Ohjelma valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä ja siinä etsitään uusia, innostavia tapoja vahvistaa lukutaitoa.

Lukutaitoa edistämässä on laaja joukko Kouvolan kaupungin eri alojen ammattilaisia, hyvinvointialue ja lukuisat kolmannen sektorin toimijat. Keskeisessä roolissa ovat kasvatuksen ja opetuksen palvelut sekä kirjasto. Kaikki, jotka haluavat olla mukana lisäämässä lukemisen iloa ja osaamista, ovat tervetulleita mukaan verkostoon.

Hanke toteuttaa kansallista lukutaitostrategiaa 2030 sekä Kouvolan kaupungin strategiaa. Kouvola on vahvasti mukana rakentamassa Suomesta maailman monilukutaitoisinta maata – ilolla, innostuksella ja yhteistyöllä. Lukutaito-ohjelmalle on myönnetty 44 000 € OPH:n Lukeva Kunta-rahoitusta.

Lukutaito-ohjelmaan etsitään konkreettisia, lukutaitoa vahvistavia toimenpiteitä. Siihen sitoudutaan ja sen toteutumista tarkastellaan vuosittain.

Matematiikan osaamisen vahvistamiseen on olemassa painotuksia esimerkiksi Eskolanmäen koulun High Tech –erikoisluokka ja Kouvolan yhteiskoulun matematiikan erityisluokka. Lisäksi yksittäiset yläkoulut hyödyntävät Turun yliopiston Ville-oppimisympäristöä matematiikan osalta.

Turun yliopiston matemaattisluonnontieteellisen tiedekunnan Oppimis-analytiikan tutkimusinstituutin kanssa ollaan laatimassa puitesopimusta matematiikan oppimispolututkimuksesta ja DigiArvin eli opettajien vuosiluokka-arvioinnin tutkimuksesta. Sopimuksella vahvistetaan tutkimusyhteistyötä osapuolten välillä tavoitteena opetuksen ja oppimisen kehittämiseen tähtäävä tutkimustoiminta, opetuksen

kehittäminen sekä laadukkaan oppimisen turvaaminen tasa-arvoisesti kaikille oppilaille sopijapuolen kouluissa.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijöille kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Valtuustoaloitteen tekijät eivät ole kommentoineet laadittua vastausta määräaikaan mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Edellä mainittujen jo tehtyjen toimenpiteiden lisäksi Kouvolan kaupungin kasvatuksessa ja opetuksessa tarkastellaan tulevia Opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallisia erityisavustushakuja valtuustoaloitteen esittämien painopisteiden mukaisesti. Rahoitusta haetaan, mikäli hakuja avautuu ja hakeminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Hallintosäännön § 121 mukaisesti jos valtuustoaloitteessa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, vastaus käsitellään kaupunginvaltuustossa. Tämän valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 16 valtuutettua, joten vastaus käsitellään kaupunginvaltuustossa.

Lisätietoja: koulutuspalvelupäällikkö Maria Lammi, p. 020 615 5338, maria.lammi(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallituksen ehdotus kaupunginvaltuustolle:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että selostusosassa mainittujen jo tehtyjen toimenpiteiden lisäksi Kouvolan kaupungin kasvatuksessa ja opetuksessa tarkastellaan tulevia Opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallisia erityisavustushakuja valtuustoaloitteen esittämien painopisteiden mukaisesti. Rahoitusta haetaan, mikäli hakuja avautuu ja hakeminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 23.03.2026

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että selostusosassa mainittujen jo tehtyjen toimenpiteiden lisäksi Kouvolan kaupungin kasvatuksessa ja opetuksessa tarkastellaan tulevia Opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallisia erityis-avustushakuja valtuustoaloitteen esittämien painopisteiden mukaisesti. Rahoitusta haetaan, mikäli hakuja avautuu ja hakeminen katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginvaltuuston päätös:

8

Vastaus valtuustoaloitteeseen lukion opiskelijoiden kannettavan tietokoneen lunastamismahdollisuudesta opintojen päättyessä

11063/00.05.00/2025

Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 109

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Laila Uljaksen, Leeni-Elina Haimin, Anna Koivisto, Maija Lehtomäen, Mirja Longan, Markku Pakkasen, Jouni Sjöblomin, Liisa Varjolan, Janne Wallin, Mia Ylä-Outisen, Tomi Villikan, Saul Järvisen, Jari Larikan, Sheikki Laakson, Minttu Nulpposen ja Petri Linjanderin jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

"Kouvolan lukioissa opiskelijoille jaetaan kannettavat tietokoneet lukio-opintojen ajaksi. Tämä on ollut merkittävä tuki opiskelijoiden digitaaliselle oppimiselle ja opiskelumahdollisuuksille. Nykykoulussa digitaaliset työvälineet ovat päivittäisessä käytössä niin opetuksessa kuin opiskelussakin. Ne tarjoavat myös erinomaisen alustan tavoitteelliseen opiskeluun, esimerkiksi ylioppilaskirjoituksia varten.

Tällä hetkellä Kouvolan lukioden opiskelijat joutuvat palauttamaan kannettavat tietokoneensa opintojen päättyessä. Monilla valmistuvilla nuorilla olisi kuitenkin suuri tarve tutun laitteen käyttöön jatkaessaan opiskeluaan pääsykokeisiin valmistautuessaan ja myöhemmin jatko-opinnoissa.

Useissa kunnissa on jo käytössä järjestelmä, joka mahdollistaa opiskelijoille heidän käytössään olleen kannettavan tietokoneen lunastamisen omakseen valmistumisen yhteydessä.

Esitämme, että Kouvola ottaa käyttöön vastaavan mallin, joka mahdollistaa halukkaille opiskelijoille oman kannettavan tietokoneensa lunastamisen lukio-opintojen päättyttyä.

Ehdotamme seuraavia toimenpiteitä:

- Lukion päättävät opiskelijat voivat halutessaan lunastaa käytössään olleen kannettavan tietokoneen omakseen kohtuulliseen lunastushintaan.
- Lunastushinta määritetään laitteen käyttöiän ja alkuperäisen hankintahinnan perusteella.

Tällä toimintamallilla tuettaisiin valmistuvia nuoria, mahdollistettaisiin sujuva opintojen jatkuminen ylioppilaskirjoituksista pääsykokeisiin ja

edistettäisiin digitaalisten työkalujen tasa-arvoista saatavuutta. Kaupungin taloudellinen vaikutus olisi vähäinen, sillä lunastushinta voitaisiin määritellä suhteessa kaupungin saamaan hyvitykseen palautuvista laitteista.

Toivomme, että aloite otetaan pikaiseen käsittelyyn ja että järjestelmä saadaan käyttöön jo ensi keväänä valmistuville ylioppilaille.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 17.02.2026 § 18

Valmistelija: koulutuspalvelupäällikkö Maria Lammi, puh. 020 615 5338, maria.lammi(at)kouvola.fi

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Kouvola ottaisi käyttöön mallin, joka mahdollistaisi halukkaille opiskelijoille heidän käyttöönsä luovutetun kannettavan tietokoneen lunastamisen lukio-opintojen päätyttyä. Aloitteen mukaan lunastushinta määritettäisiin laitteen käyttöiän ja alkuperäisen hankintahinnan perusteella. Aloitteen mukaan toimintamallilla tuettaisiin valmistuvia nuoria, mahdollistettaisiin sujuva opintojen jatkuminen ylioppilaskirjoituksista pääsykokeisiin ja edistettäisiin digitaalisten työkalujen tasa-arvoista saatavuutta.

Nykytilakuvaus

Kouvolan kaupunki hankkii kannettavat työasemat lukiolaisten käyttöön leasingsopimuksella. KSTiedon leasingsopimukseen kuuluu työasemien hankinta-, ylläpito- ja elinkaaripalvelut, jotka koostuvat mm. seuraavista toimenpiteistä:

- koneiden asennus ja toimittaminen,
- työasemien järjestelmä- ja tietoturvapäivitykset,
- häiriöhallinta ja vianselvitykset,
- sovellusasennukset,
- työasemalle Software Centerissä tarjolla olevat päivitykset,
- sovelluksien asennus työasemille massajakeluna,

- sovelluksien asennus työasemille asennuspyyntöjen perusteella ja laitteiden pois kerääminen

Leasingmaksussa on jo huomioitu laitteen jäännösarvo, eikä Kouvolan kaupunki saa palautuvista laitteista hyvitystä. Leasinglaitteiden arvonlisäveroton lunastushinta on sidottu markkinakorkoon ja vaihtelee 200 ja 250 euron välillä per laite.

Kustannuksia muodostuu myös tietoturvallisesta tyhjentämisestä ja uudesta käyttöjärjestelmästä. Tietoturallinen tyhjennys sisältyy leasingmaksuun silloin, kun laite palaa leasingajan jälkeen rahoitusyhtiölle.

Jos laite lunastetaan, on tietoturallinen tyhjennys tilattava KSTiedolta erillistyyntä, jonka arvonlisäveroton hinta on 170 € per laite.

Lukiolaiskannettavien lisensoijia ei saa käyttää kotikoneissa, vaan lunastusta varten niihin tulisi vaihtaa käyttöjärjestelmä Windows 11 Home, jonka arvonlisäverollinen hinta on noin 130–160 euroa per laite.

Leasingkauden päätyttyä koneissa ei myöskään ole enää takuuta.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijöille kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Valtuustoaloitteen tekijät eivät ole kommentoineet laadittua vastausta määräaikaan mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Edellä mainittu huomioiden Leasing-koneiden arvioitu kokonaishinta nousee niin korkeaksi suhteessa uuteen koneeseen, ettei lunastaminen leasing-kauden lopuksi ole tarkoituksenmukaista.

Leasing-yhtiöillä on olemassa käytöstä palautuneille koneille omat jälleenmyyntikanavansa, joista myös opintonsa päättävien lukiolaisten on mahdollista ostaa käytettyjä tietokoneita. Internetistä hakusanoilla ”käytetty tietokone verkkokauppa” löytyy useita hakutuloksia omaan tarkoitukseen parhaiten sopivista jälleenmyyjistä.

Mikäli halutaan tarkastella vaihtoehtoja nykyiselle toimintamallille, edellyttää se kasvatukselta ja opetukselta laajempaa selvitystyötä yhteistyössä talouden, tietohallinnon ja KSTiedon kanssa. Tarkasteltavaksi tulisivat ainakin nykyinen sopimus KSTiedon kanssa, henkilöstöresurssin varaaminen nykyiseen leasing-sopimukseen kuuluvien tehtävien hoitamiseksi sekä laitteiden ostamiseksi tarvittavan määrärahan varaaminen talousarvioon.

Lisätietoja: koulutuspalvelupäällikkö Maria Lammi, puh. 020 615 5338, maria.lammi(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta

1. päättää antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen
2. toteaa, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus 02.03.2026 § 55

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

*Sivistyksen toimialan, koulutuspalvelupäällikön vastaus
valtuustoaloitteeseen:*

**Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys
toimenpiteiksi**

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Kouvola ottaisi käyttöön mallin, joka mahdollistaisi halukkaille opiskelijoille heidän käyttöönsä luovutetun kannettavan tietokoneen lunastamisen lukio-opintojen päätyttyä. Aloitteen mukaan lunastushinta määritettäisiin laitteen käyttöiän ja alkuperäisen hankintahinnan perusteella. Aloitteen mukaan toimintamallilla tuettaisiin valmistuvia nuoria, mahdollistettaisiin sujuva opintojen jatkuminen ylioppilaskirjoituksista pääsykokeisiin ja edistettäisiin digitaalisten työkalujen tasa-arvoista saatavuutta.

Nykytilakuvaus

Kouvolan kaupunki hankkii kannettavat työasemat lukiolaisten käyttöön leasingsopimuksella. KSTiedon leasingsopimukseen kuuluu työasemien hankinta-, ylläpito- ja elinkaaripalvelut, jotka koostuvat mm. seuraavista toimenpiteistä:

- koneiden asennus ja toimittaminen,
- työasemien järjestelmä- ja tietoturvapäivitykset,
- häiriöhallinta ja vianselvitykset,
- sovellusasennukset,
- työasemalle Software Centerissä tarjolla olevat päivitykset,
- sovelluksien asennus työasemille massajakeluna,
- sovelluksien asennus työasemille asennuspyyntöjen perusteella ja laitteiden pois kerääminen

Leasingmaksussa on jo huomioitu laitteen jäännösarvo, eikä Kouvolan kaupunki saa palautuvista laitteista hyvitystä. Leasinglaitteiden arvonalisäveroton lunastushinta on sidottu markkinakorkoon ja vaihtelee 200 ja 250 euron välillä per laite.

Kustannuksia muodostuu myös tietoturvallisesta tyhjentämisestä ja uudesta käyttöjärjestelmästä. Tietoturvallinen tyhjennys sisältyy leasingmaksuun silloin, kun laite palaa leasingajan jälkeen rahoitusyhtiölle.

Jos laite lunastetaan, on tietoturvallinen tyhjennys tilattava KSTiedolta erillistyyönä, jonka arvonalisäveroton hinta on 170 € per laite.

Lukiolaiskannettavien lisenssejä ei saa käyttää kotikoneissa, vaan lunastusta varten niihin tulisi vaihtaa käyttöjärjestelmä Windows 11 Home, jonka arvonalisäverollinen hinta on noin 130–160 euroa per laite.

Leasingkauden päätyttyä koneissa ei myöskään ole enää takuuta.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijöille kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Valtuustoaloitteen tekijät eivät ole kommentoineet laadittua vastausta määräaikaan mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Edellä mainittu huomioiden Leasing-koneiden arvioitu kokonaishinta nousee niin korkeaksi suhteessa uuteen koneeseen, ettei lunastaminen leasing-kauden loppuksi ole tarkoituksenmukaista.

Leasing-yhtiöillä on olemassa käytöstä palautuneille koneille omat jälleenmyyntikanavansa, joista myös opintonsa päättävien lukiolaisten on mahdollista ostaa käytettyjä tietokoneita. Internetistä hakusanoilla ”käytetty tietokone verkkokauppa” löytyy useita hakutuloksia omaan tarkoitukseen parhaiten sopivista jälleenmyyjistä.

Mikäli halutaan tarkastella vaihtoehtoja nykyiselle toimintamallille, edellyttää se kasvatukselta ja opetukselta laajempaa selvitystyötä yhteistyössä talouden, tietohallinnon ja KSTiedon kanssa.

Tarkasteltavaksi tulisivat ainakin nykyinen sopimus KSTiedon kanssa, henkilöstöresurssin varaaminen nykyiseen leasing-sopimukseen kuuluvien tehtävien hoitamiseksi sekä laitteiden ostamiseksi tarvittavan määrärahan varaaminen talousarvioon.

Hallintosäännön § 121 mukaisesti jos valtuustoaloitteessa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, aloitteeseen vastaa kaupunginhallitus ja vastaus käsitellään kaupunginvaltuustossa. Tämän valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 16 valtuutettua, joten vastaus käsitellään kaupunginvaltuustossa.

Lisätietoja: koulutuspalvelupäällikkö Maria Lammi, puh. 020 615 5338, maria.lammi(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että saadun vastauksen mukaisesti lukion opiskelijoiden laitteiden lunastaminen leasing-kauden loppuksi ei ole tarkoituksenmukaista kokonaiskustannukset huomioiden ja aloite ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.
3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginvaltuusto 23.03.2026

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. merkitä valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi.
2. todeta, että saadun vastauksen mukaisesti lukion opiskelijoiden laitteiden lunastaminen leasing-kauden loppuksi ei ole

tarkoituksenmukaista kokonaiskustannukset huomioiden ja aloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

3. todeta, että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Kaupunginvaltuuston päätös: